

9^E JAARGANG N^O 36 -- 22 NOVEMBER 1929 LOSSE NUMMERS 15 CENT OPLAGE BOVEN 100.000 EXEMPLAREN

DIE STAND

GEILLUSTREERD WEEKBLAD
VERSCHIJNT DES VRIJDAGS

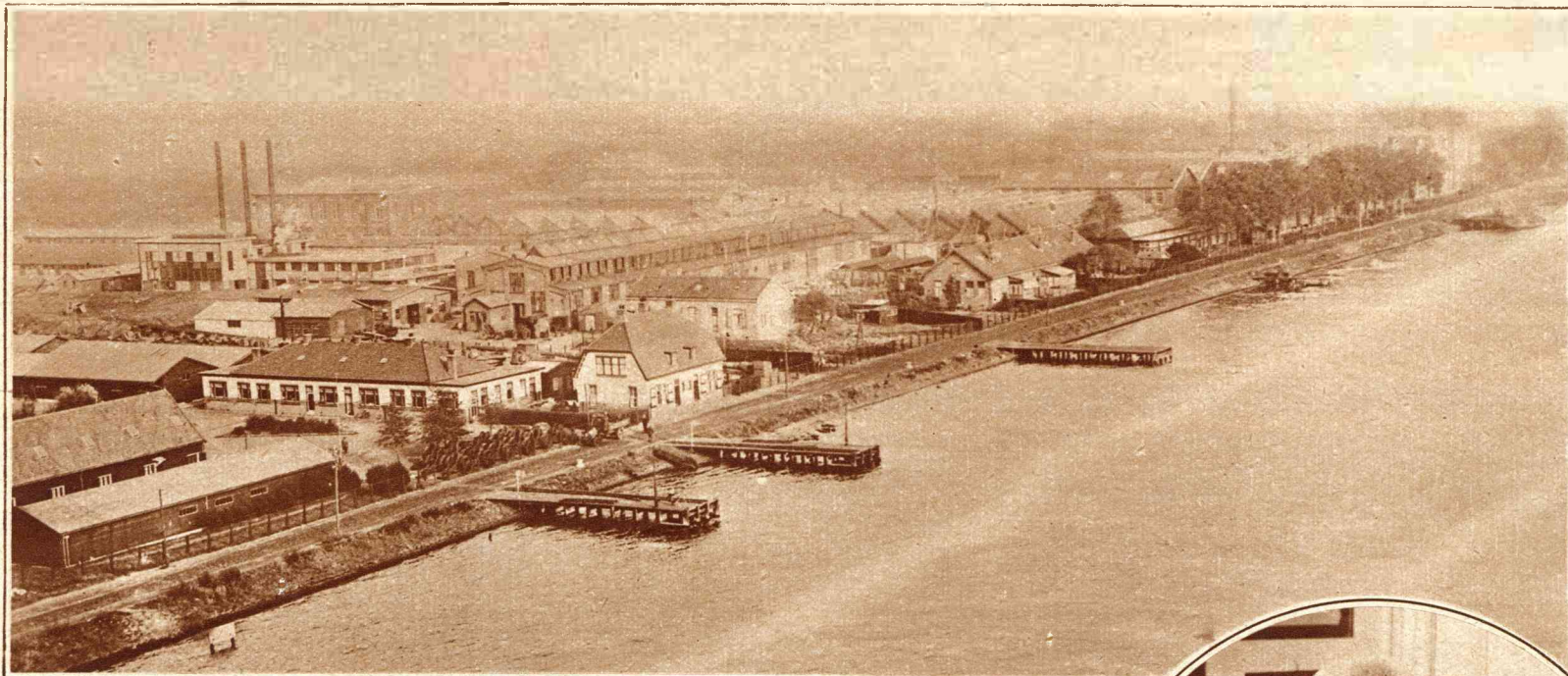
AMSTERDAM

REDACTIE EN ADMINISTRATIE
N.Z. VOORBURG WAL 262
TELEFOON INTERC. 33170

DE BOHEEMSCHE NACHTEGAAL

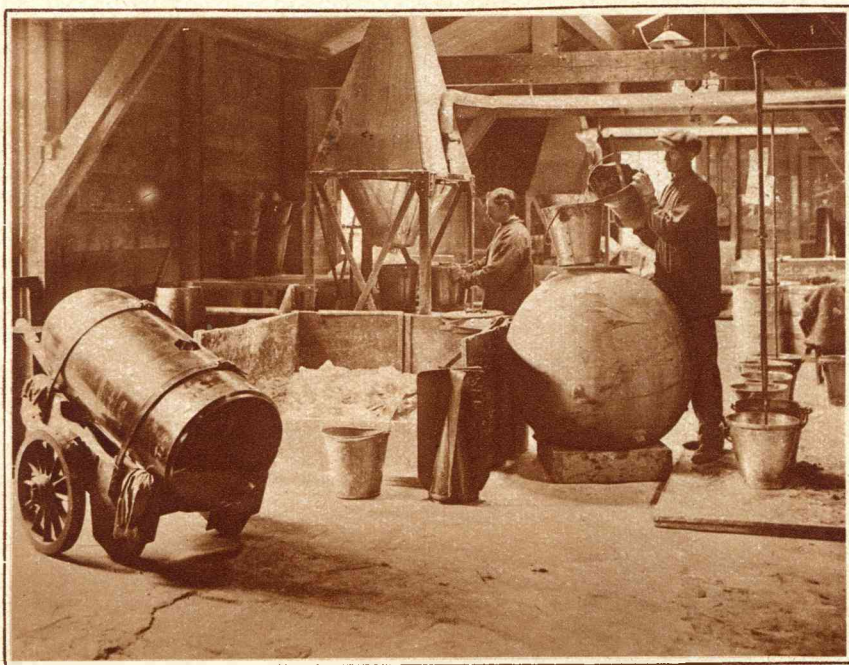
zoals de, vooral dank zij de radio, alom in den lande bekende coloratuur-zangeres Jeanne Bačilek genoemd wordt, poseerde dezer dagen welwillend voor onzen fotograaf, terwijl ze in Oud-Hollandsche kledij gezeten was voor een zeer primitief Edison-phonograafje, hetwelk op de laatstelijk gehouden Edison-tentoonstelling te bewonderen viel.

Algeheele overzichtsfoto van de Artillerie-inrichtingen aan de Hembrug (bij Amsterdam), gezien vanaf de Hembrug.

Een 250-jarig jubilé aan de Hembrug

Een kijkje in een belangrijke afdeling van het bedrijf: Het vullen van mijnen en torpedo's met gesmolten springstof.

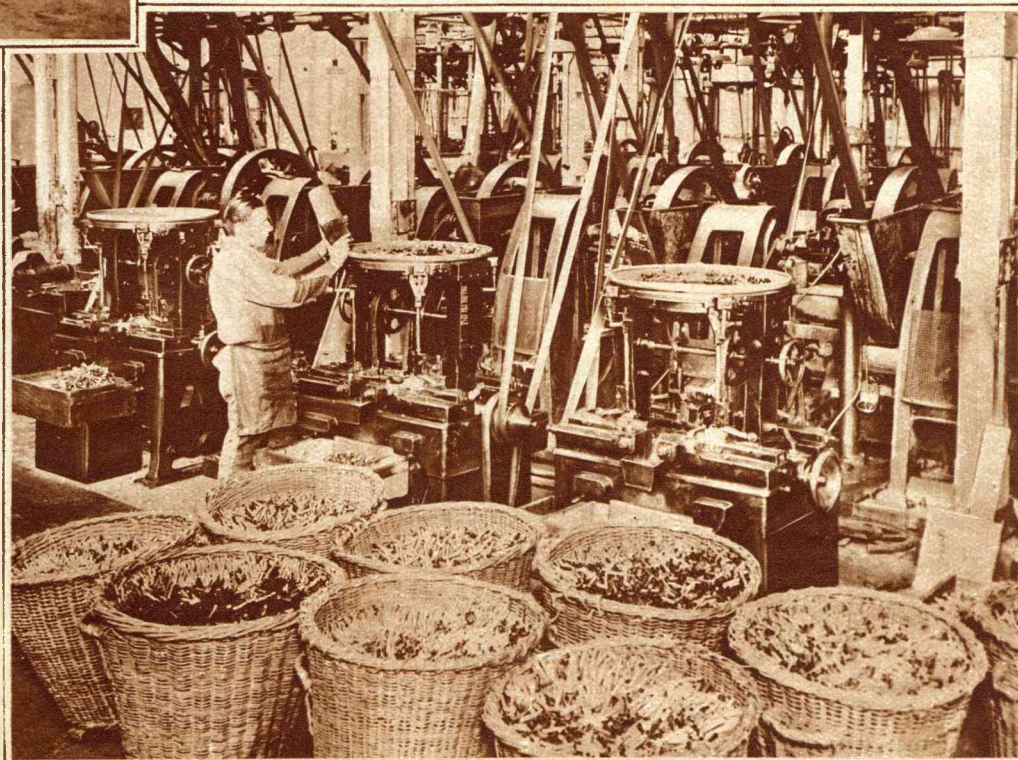

De directeur van de jubileerende Artillerie-inrichtingen, de heer G. Th. van Dam.

Heden den 22sten van deze maand jubileeren de bekende Artillerie-inrichtingen aan de Hembrug. Op denzelfden datum vóór 250 jaren, legde men de eerste grondslagen voor een bedrijf, hetwelk in dat groote tijdsverloop tot een enorm fabriekscomplex is uitgebreid en door gelijken tred te houden met de industriële ontwikkeling tevens tot een in de finesses pervaalkt bedrijf uitgroei. Mede door die groote ontwikkeling steeg ook het arbeidersaantal en nu vinden zeer velen, vooral ook uit de door andere industrieën bloeiende Zaanstreek, er een bestaan. En thans staat deze inrichting voor een gedenkwaardig jubileum, een mijlpaal in de verdere ontwikkeling. Dies plaatsen we op deze pagina een aantal foto's met betrekking tot dit voor velen interessante bedrijf, interessant uit technisch oogpunt, want hierover zijn we het toch allen eens: Moge het nooit zoover komen, dat in ernst deze producten gebruikt behoeven te worden!

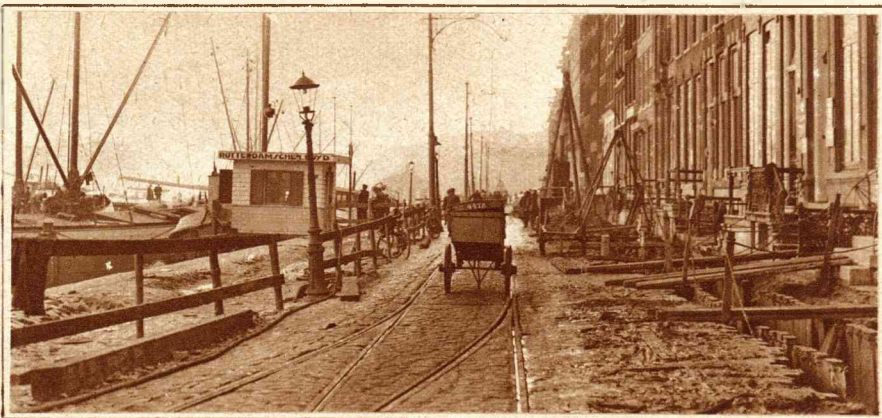

Een foto van 3 fabriekschefs: v.l.n.r. G. W. Boxman, chef van de Wapenfabriek, D. Rijnders chef van de Vuurwerkerij, en Ir. L. L. E. Ornstein, chef van de Patroonfabriek

Een gecompliceerde machine-afdeling is er noodig voor het op lengte snijden der patroonhulzen.

IN DE HOOFDSTAD

Op bovenstaand plaatje heeft men nog een goed overzicht van de moeilijke positie, waarin de Prins Hendrikkade door de rioleeringswerkzaamheden gekomen is.

Op het Waterlooplein heeft men ten behoeve van de marktkooplieden een elektrische installatie aangebracht, welke door de Gemeentelijke Electriciteitswerken geëxploiteerd wordt. Deze foto werd vervaardigd toen de proefverlichting brandde, want er zullen nog eenige dagen voor noodig zijn, voordat men tot algeheel gebruik overgaat.

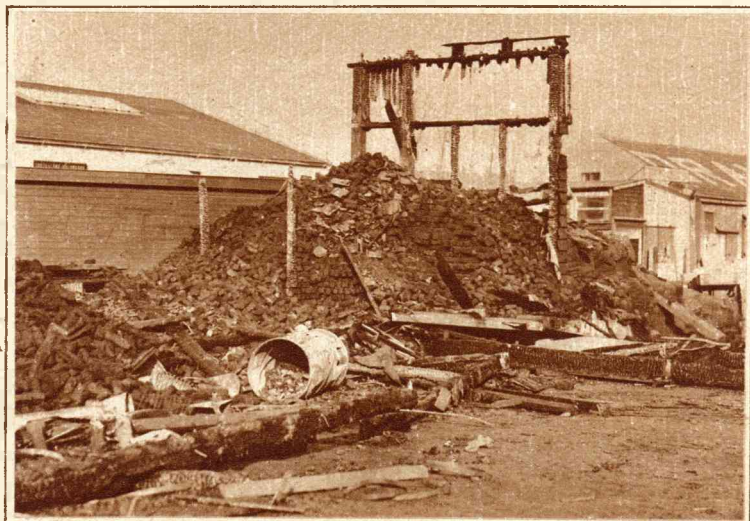
ERNSTIGE STRAATVERZAKKINGEN AAN DE PRINS HENDRIKKADE. Om thans een wandeling te gaan maken langs onze Prins Hendrikkade is allesbehalve een genoegen wegens de verzakkingen, ontstaan door werkzaamheden verricht aan de rioleeringen. De hevige regens van de laatste dagen hadden den grond doorweekt, waardoor geweldige gaten ontstonden, toen men de rioleeringen ging repareren. Op onze foto ziet men, dat het gedeelte, dat vooral voor autoverkeer gevaar zou kunnen opleveren, met een hekwerk is afgezet.

Het bij alle Amsterdammers bekende kantoortje van de Stoombootmaatsch. „Eensgezindheid“ aan de Eenhoornsluis, hetwelk daar al meer dan 30 jaren gestaan heeft, is kortelings onder sloopershanden gevallen en wordt nu, gelijk de foto toont, als afbraak te koop aangeboden.

In den nacht van 13 op 14 Nov. brak plotseling een hevige brand uit in de brandstoffenloodsen van de Ned. Anthraciet Mij. bij het station Willemspark. Ondanks het spoedig optreden van de brandweer brandden de loodsen totaal uit. Een foto van den brand genomen geeft een idee van hetgeen door den vuurgloed vernield werd.

Nog een foto van de ruïne aangericht door den brand bij de Ned. Anthr. Mij.

EEN LEELIJKE STROP is het voor den eigenaar van bovenafgebeeld perceel aan de N. Z. Kolk, die, onwillig zijn pand aan de ernaast bouwende Mij. van Gend en Loos te verkoopen, thans ervaren moet dat door het heikwerk de voorzijde van zijn huis aan diggelen viel en zijn eigendom ook op andere wijze deerlijk gehavend werd.

DE ZINGENDE DWAAS

Een week lang vergast het Theater Tuschinsky zijn bezoekers reeds op de film **THE SINGING FOOL**, waarin Al Jolson door zijn spel en zang sterk op den voorgrond treedt, en bij honderden

De zingende dwaas.

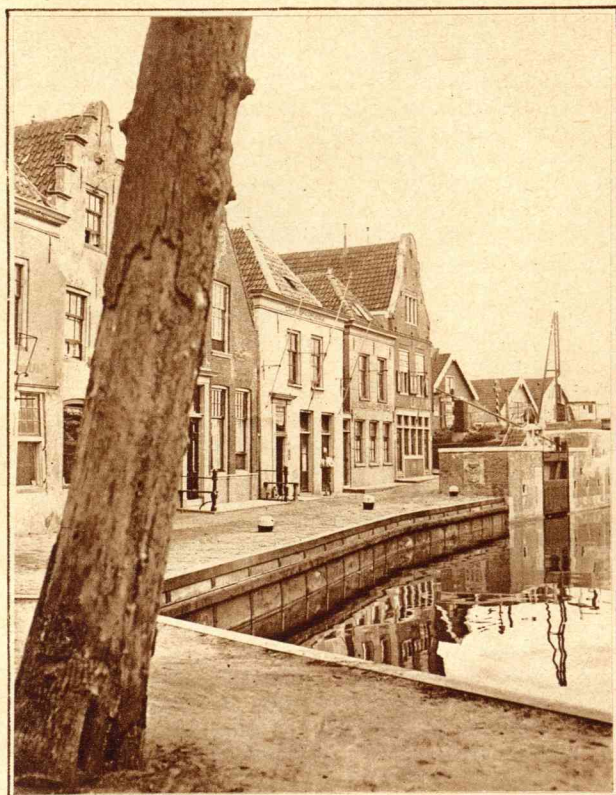
David Lee, de zoon van Al Jolson, sterft in het ziekenhuis in de armen van zijn vader. Hierbij zingt Al Jolson het beroemd geworden liedje Sunny Boy.

Een suggestieve foto uit deze film.

bezoekers de tranen uit de oogen weet te persen. Op zichzelf is dit natuurlijk geen verdienste, daar het betrekkelijk een klein kunstje is, om hypersensitieve naturen door woord en beeld zoodanig te irriteren, dat de kleppen der traanklieren niet meer waterproof blijven, maar wel is het een verdienste, dat deze film iets anders biedt dan een aaneenschakeling van hersenlooze onzinnigheden, die kracht, macht, noch heerlijkheid bezitten. Ook filmisch genomen is *The Singing Fool* beter dan de tot nog toe op het gebied der geluidsfilm verschenen producten. Maar bovendien Wie huilt er niet gaarne eens een keer voor zijn plezier?

Uit Spaarne's Stroomgebied

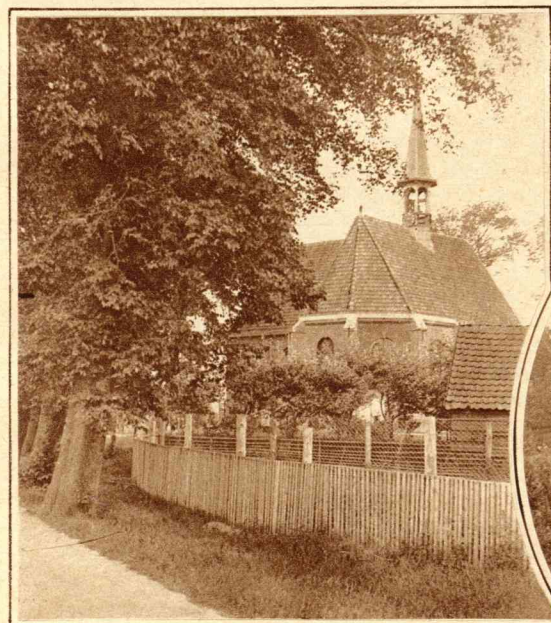

Een rustig hoekje bij de sluizen van Spaarndam.

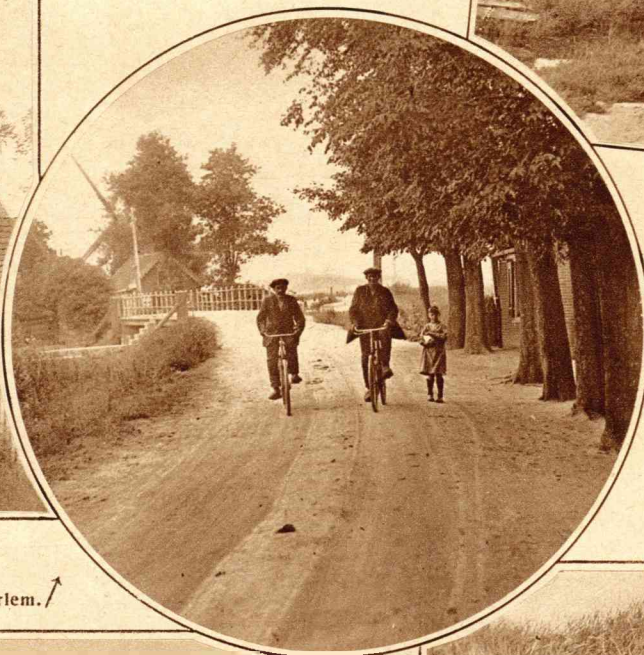
De Taanplaats te Spaarndam.

Als gevolg van de annexaties, door verschillende onzer groote steden in de laatste jaren bewerkstelligd, zijn hier en daar geheele gemeenten in zoo'n grootstad opgelost, en het zal niet lang meer duren of zij raken geheel en al in het vergeetboek. Haarlem breidde zich ook door annexatie uit en landelijke plaatsjes als Spaarndam, Oud-Schoten e.a. hielden daarmee op te bestaan. Ofschoon de landelijkheid en plaatselijke gemoedelijkheid zoo lang mogelijk poogt bewaard te blijven, zal dit alles toch mettertijd ver-

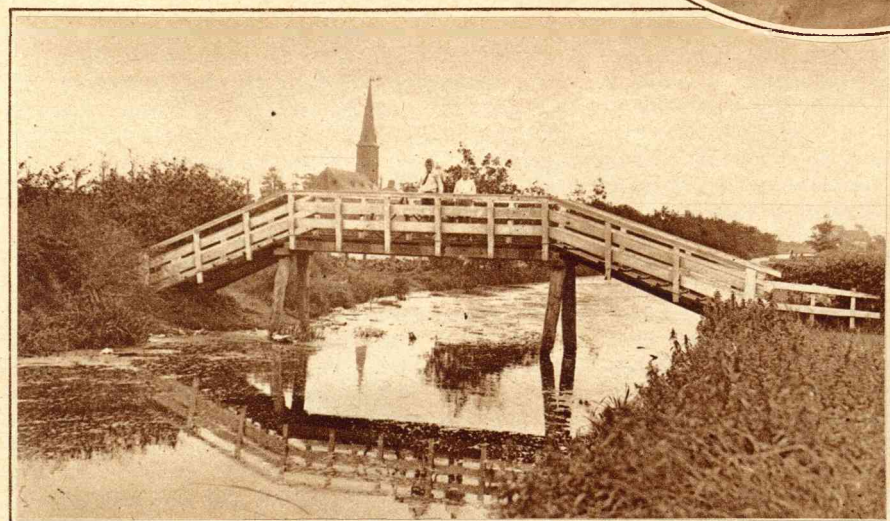
De mooi gelegen Herv. kerk in Spaarndam.

Een aardige landweg te Penningsveer bij Haarlem. ↗

Een echt Hollandsch tafereeltje uit Penningsveer. De fraaie veermolen is een waar sieraad voor deze gemeente.

drijnen gaan en plaats moeten maken voor het groote-stadsch leven, d.w.z. moderne woonwijken zullen zich gaan uitstrekken over de landelijke weiden en waar eens de boerenkar reed, zal dan de elektrische tram rinkelen en de autobus toeteren, kortom alles gaat zich aan de grootstad aanpassen. In verband met dit zoo belangrijke feit, lieten we een serie aardige opnamen vervaardigen van de pittoreske landschapjes die Haarlems grenzen momenteel nog zoo vroolijk stoffeeren.

Bruggetje over de Jan Gijzenvaart. Op den achtergrond de R.K. kerk van het voormalig Oud-Schoten.

Tusschen het wuivende riet van het Spaarne is het heerlijk verpoezen,

Een Moordenaar en zijn Zoon

DOOR A. OSCAR KLAUSSMANN

Hij wreef met zijn hand over zijn voorhoofd en door zijn donker haar. „Je hebt gelijk. Ik vergat, dat ik hier immers als een schuldige voor je sta en mijzelf moet verdedigen. Ik had middelen moeten vinden, om je tegen de brutaliteit van mijn vader te beschermen. Dat ik het niet eens geprobeerd heb — dat ik je zonder hulp aan zijn ruwheid gewaagd heb — moest je innige liefde in wrok en verachting veranderen. Zeg maar, dat het zoo is, Elze! Ik weet, dat ik geen recht heb, om mij daarover te beklagen.”

Zij schudde haar hoofd; maar de groote treurigheid verdween niet van haar gezicht. „Ik ben evenmin boos op u als ik u veracht, want u hebt mij daarvoor geen reden gegeven. Ik heb slechts ingezien, dat ik vroeger zeer dwaas ben geweest en dat onze wegen voortaan gescheiden moeten zijn. Als u nog eenige achting en — vriendschap voor mij gevoelt, laat deze verklaring dan genoeg zijn. Het zou ons allebei slechts verdriet bezorgen, nog langer daarover te spreken.”

„En gevoel je niet, Elze, hoe wreed hardvochtig zulke woorden voor mij zijn? Ik heb immers niet durven hopen, dat je mij met de oude liefde zou ontvangen, maar dat je ook iedere poging voor een rechtvaardiging zou beletten — neen, daarop had ik niet gerekend, en je vermoedt niet, hoeveel verdriet je mij daardoor aandoet.”

„Dat wil ik niet,” antwoordde zij zacht. „Als je erop gesteld bent, mij nog iets mee te delen, dan ben ik bereid te luisteren. Maar ik verzoek je: spreek spoedig. Men kan ons ieder oogenblik overvallen en het zou zeer pijnlijk voor mij zijn, als dat gebeurde.”

„Goed, ik zal het met korte woorden zeggen.

Aan 't weemoedig gelukkige uur, toen wij afscheid van elkaar namen, in de hoop, spoedig voor altijd vereenigd te worden, behoef ik je zeker niet te herinneren. Je kunt dat niet vergeten zijn, ook als je nu dwaas noemt, wat je toen voor mij gevoelde. Ik nam destijds de herinnering aan jou mee als een kostbaren schat. Al mijn gedachten waren steeds bij jou, en de studenten, die met mij voor het examen stonden, spotten over mijn eenzellig en teruggetrokken leven. Toen kwam er een brief van mijn vader met den dringenden raad, mijn verblijf in Berlijn te gebruiken voor het huwelijksaanzoek aan een rijke jongedame, die ik tot dan toe slechts oppervlakkig kende. Ik kon hem natuurlijk slechts met een beslist neen antwoorden en ik achtte het onwaardig, hem de ware reden van mijn weigering te verzwijgen. Dat was overhaast, en ik heb er waarlijk later veel spijt van gehad. Maar ik kon toch niet vermoeden, welk lijden ik je daardoor bezorgde en pas, toen ik een tijd later toevallig in een Breslausche krant van je ziekte las, vernam ik daaruit, hoe mijn vader je behandeld had. Half gek van angst ben ik met den eerstvolgenden trein hierheen gereisd, om hier te vernemen, dat mijn geliefde Elze tenminste niet meer in levensgevaar was. Ik was vast besloten, je in het ziekenhuis te gaan bezoeken, je vergiffenis af te smeeken en een bepaald plan voor onze toekomst te maken. Maar toen is er iets gebeurd, dat al mijn voornemens omverwierp, een raadselachtig verschrikkelijk gebeurtenis, waarnaar je niet mag vragen, omdat ik er evenmin tegen jou over kan spreken, als tegen iemand ter wereld. Zelfs ten koste van mijn leven had ik geen dag langer hier kunnen blijven. En ik heb nu geen andere gedachte, geen ander verlangen, meer dan: weg, spoedig hier vandaan! En als ik je mocht vertellen, wat mij overkomen is, dan zou je begrijpen, dat ik destijds geen andere gedachte kon vormen dan deze!”

Met een steeds toenemende opwinding had hij gesproken en nu hield hij diep ademhalend op, andermaal overweldigd door die vreeselijke herinnering. De verandering in zijn gezicht was nu nog duidelijker. Nooit had Elze een heviger strijd moeten voeren dan in deze oogenblikken, nu zij zijgend en uiterlijk zonder belangstelling moest blijven, terwijl haar hart geheel vervuld was van medelijden voor den geliefden man.

Maar zij bleef standvastig, zooals zij aan haar weldoenster had beloofd, en ofschoon zij aan het trillen van zijn lippen, aan zijn verwijtenden blik zag, hoezeer haar zwijgen hem hinderde, wachtte zij onbeweeglijk, tot hij vrijwillig voort zou gaan.

En gejaagd, overhaast, alsof het ook hem te doen was, om spoedig aan het einde te komen, praatte hij door: „Aan mijn vriend Wendrich, dien je nog wel uit de dagen van onzen korten geluksdroom zult kennen, had ik opgedragen tot aan mijn terugkeer als een trouwe beschermer over je te waken. Maar hij schreef mij al den tweeden dag, dat je geen beschermer meer noodig had, omdat een rijke, menschievende dame je bij zich had

Fanny Flapuit zegt:

Als huis-aan-huis verkoopster zijn sommige meisjes wel goede „boekhoudsters”

opgenomen. Hij had haar adres achterhaald en stuurde het mij. Ik had toen immers aan je kunnen schrijven en reeds voor eenige dagen per brief aan je kunnen meedeelen, wat je nu hebt gehoord. Maar ik bevond mij in een stemming, die dat onmogelijk voor mij maakte. Hoe ik in dezen toestand heb kunnen promoveeren, zal altijd een raadsel voor mij blijven. Sedert gisteren heb ik het recht mij Meester in de rechten te noemen en vandaag ben ik met den eersten trein in Breslau gekomen. Ik ging het eerst naar mijn vriend Wendrich en toen hierheen, om uit je eigen mond mijn lot te vernemen. Wat ik ter rechtvaardiging van mijn gedrag kan aanvoeren, heb ik nu gezegd — en nu is het jouw beurt, om mijn vonnis uit te spreken.”

Zij mocht niet langer zwijgen en al dreigde haar hart daarbij te breken, nu moest het woord worden gesproken, dat hen voor altijd zou scheiden. Zacht, nauwelijks verstaanbaar, sprak zij het uit.

„Noem het niet zoo, mijnheer Krauze! Ik heb geen oordeel over u uit te spreken, maar wij moeten beiden berusten in een onveranderlijke noodzakelijkheid. Ik zal altijd een — een ware vriendschap voor u blijven gevoelen; maar wij — wij mogen elkaar voortaan niet meer ontmoeten.”

Het was eruit, en zij beefde voor het heftige antwoord, dat nu moest volgen. Maar haar vrees, waarin misschien ook iets van een onbewuste hoop was geweest, werd niet bewaarheid. Zijgend,

met een gebogen hoofd stond de advocaat een paar seconden lang voor haar; toen streek hij weer met zijn hand door zijn haar en zei schijnbaar heel kalm: „Daarmee is het dus beslist! — U versmaadt mij en er blijft voor mij niets anders over, dan u ook van mijn kant uw volle vrijheid terug te geven. Ik had het moeten voorzien, en het is ook zeker zoo het beste — tenminste voor u! — Vergeef mij, dat ik u —”

Hij bleef steken en zocht te vergeefs naar woorden; het was, alsof een onzichtbare vuist zijn keel dichtkneep en in de uitdrukking van zijn oogen, die door de kamer dwaalden, was iets, wat Elze vreeselijk ontstelde.

„Ik heb u niets te vergeven, Rudolf,” riep zij angstig uit, „niets, niets! En ik smeeek u, niet slecht over mij te denken, omdat ik u niets anders mocht antwoorden. Ik kan niet als een twistappel tusschen u en uw vader staan en zou het bewustzijn niet kunnen verdragen, dat uw toekomst door mij bedorven is, ik...”

Een korte, bittere lach van den advocaat belette haar, voort te gaan.

„Mijn toekomst!” herhaalde hij bitter. „En mijn vader! Waarachtig, u had geen betere woorden kunnen kiezen dan deze; als het u erom te doen was, mij van de afschuwelijke zelfzucht van mijn huidig gedrag te overtuigen, hebt u gevolg gegeven aan een gelukkige ingeving, toen u mij kort en bondig voor altijd wegstuurde. De tijd is misschien niet ver meer, waarop u u daarmee van harte kunt feliciteeren.”

Hij liep naar de deur; maar in geen geval mocht zij hem zoo laten vertrekken.

„Neen, u is onrechtvaardig, Rudolf — onrechtvaardig en wreed! Mijn hemel, waarom maakt u het ons beiden zoo vreeselijk moeilijk? Geen van ons beiden heeft den andere iets te verwijten — moesten wij daarom niet in vrede en vriendschap kunnen scheiden?”

Hij bleef staan en al de pijn, die zijn hart verscheurde, was op zijn gezicht te lezen.

„Mijn vriendschap, Elze, is geen geschenk, dat voor jou of voor iemand ter wereld nog iets waard zou kunnen zijn. Wie zoo'n last met zich meedraagt als ik, die is zooals iemand, die een besmettelijke ziekte heeft. Ik — ik ben het geweest, die je toekomst wilde bederven, toen ik hier kwam, om je liefde te herwinnen. Het was een laffe daad; want ik had je niets meer aan te bieden en — erger dan dat — ik had je slechts in mijn ongeluk kunnen meeslepen. Maar de radeloosheid maakt ons tot gewetenloze egoïsten. Van ganscher harte wensch ik je alle goeds, Elze — vaarwel, en als je niets anders meer voor mij hebt, een medelijdende herinnering zul je altijd wel aan mij willen bewaren.”

Hij legde zijn hand op den knop van de deur; maar in het oogenblik, toen hij den drempel over wilde gaan, voelde hij een zachten arm op zijn schouder en een teedere, door tranen verstikte stem fluisterde aan zijn oor: „Neen, neen, ik laat je niet zoo weggaan! Ik wilde immers slechts je geluk niet in den weg staan. Als je radeloos en ongelukkig bent, moet ik mijn deel daarin hebben. Ik houd immers zooveel van je, zoo onuitsprekelijk veel.”

„Elze!” riep hij uit. „O, mijn allerliefst meisje!” En hij nam haar in zijn armen, om haar gezicht met zijn kussen te bedekken.

„Vertel mij, wat voor treurigs je overkomen is, Rudolf, laat mij alles vernemen, opdat ik...”

Maar hij liet haar niet uitpraten. „Neen! Eisch het moeilijkste van mij; slechts dit eene niet! Want ik tast zelf nog in het duister; alles is nog onzekerheid en twijfel en mijn hart klampt zich nog aan een zwakke hoop vast, dat het slechts het spel van het toeval, een raadselachtig spookbeeld geweest is, dat mij zoo lang en zoo wreed kwelt. Ik zou een misdaad begaan, als ik je rein en onschuldig hart met sombere gedachten wilde vervullen, die misschien later slechts een ongegronde waan blijken te zijn.”

No. 9

Met een treurig gebogen hoofd ging zij nu achteruit. „Maar als ik niet eens de reden van je verdriet mag weten — wat kan ik dan voor je zijn?”

„Wat je voor mij kunt zijn, Elze? Mijn redster en mijn troost — mijn laatste toevlucht, als die vreeselijke gedachten mij krankzinnig dreigen te maken! Dat alles kun je voor mij zijn. Maar het offer is te groot; ik mag het niet aannemen. Mijn toekomst is somber en onzeker. Ik zal mij van mijn vorig beroep afkeeren — om dringende redenen, die je misschien later eens zult vernemen — en ik moet in een ander van voren af beginnen. Mijn geldelijke omstandigheden zijn waarschijnlijk niet in den besten toestand en bovendien hangt mij een ramp boven het hoofd, die mij ieder oogenblik kan vernietigen, hoe weinig ik ook zelf er toe heb bijgedragen, om haar teweeg te brengen. Heb ik nu onder zulke omstandigheden wel het recht, om een ander levenslot met het mijne te verbinden? Als ik het deed, zou ik een strafbaren diefstal aan je geluk bedrijven!”

Met betraande, schitterende oogen keek zij teeder en vol toewijding naar hem op. „Alsof er voor mij een geluk kan bestaan zonder jou! Ik wilde van je afzien, omdat ik meende, je daarvoor van een lastigen band te bevrijden. Maar nu, terwijl ik weet, dat je mij noodig hebt, dat ik iets voor je kan zijn — nu behoort ik aan jou toe, en niets zal mij van je kunnen scheiden.”

Nogmaals trok hij haar naar zich toe en terwijl haar gloeiende wang aan zijn schouder rustte, sprak hij tegen haar over de toekomst, zooals hij die zich voorstelde.

„Om jou, Elze, moeten wij onze liefde voorloopig nog strikt geheim houden. Al ben ik niet standvastig genoeg, om mij voortdurend op een afstand te houden, toch mag ik je nu niet door een openlijke verloving met mij verbinden. Wij zullen elkaar in den eersten tijd slechts zelden, misschien in het geheel niet mogen zien, want mijn tijd en mijn krachten moeten nu uitsluitend gewijd worden aan de oplossing van dat duistere raadsel, waarover ik zoeven tegen je gesproken heb. Maar ik beloof je, dat ik geen beslissenden stap zal doen, zonder je er van in kennis te stellen en dat je onmiddellijk bericht zult ontvangen, zodra er iets belangrijks in mijn leven gebeurt. Datzelfde wil je mij ook wel beloven, niet waar?”

Er was niets, dat zij hem in dit uur niet graag beloofd zou hebben, en hoe langer hij in haar lieve oogen keek, des te meer verdwenen de sombere gedachten, die hem zoo lang gehinderd hadden, en des te veelbelovender kwam er een nieuwe hoop in zijn ziel op.

„Je weet niet, lieveling, hoeveel je mij vandaag gegeven hebt,” verzekerde hij telkens opnieuw. „Nu heb ik weer iets, waarin ik mag gelooven — iets, waaraan ik mij kan oprichten, als moedeloosheid en wanhoop mij willen terneerslaan. Wat er ook ooit gebeuren mag, nu vrees ik niet meer, dat ik mijzelf daardoor zou kunnen verliezen.”

Een gebel aan de buitendeur riep hen uit hun liefdedroom op, en vooral Elze, die te laat aan haar verbroken belofte dacht, was hevig geschrokken. Het bleek echter, dat het slechts de werkster was, die zich dadelijk naar de keuken begaf, zonder de aanwezigheid van den jongeman in den salon te bemerken; maar Elze had nu geen rust meer en smeekte den geliefde, haar te verlaten.

Rudolf verzette zich niet; want hij vertrok immers in de zekerheid, dat het niet voor altijd was en het afscheid, dat hem ten deel viel, was immers ook heel anders dan de begroeting, die hij bij zijn komst had ontvangen. Met een vluggen, veerkrachtigen stap snelde hij de trap af. Wel kwam de strijd, dien hij tegemoet ging, hem nu niet gemakkelijker voor dan tevoren, maar hij had een gevoel, alsof in het laatste uur zijn krachten buitengewoon toegenomen waren en alsof hij een onoverwinnelijke bondgenoot als medestrijder aan zijn zijde had.

XII

De graanhandelaar Frans Krauze kreeg op dezen voormiddag een bezoek, dat hem blijkbaar weinig genoegen bezorgde. De kleine, grijze heer, tegen wien hij nu al sedert een kwartier met vuur sprak,

kon er weliswaar op een anderen tijd vriendelijk en goedhartig uitzien, maar nu was er een sombere uitdrukking op zijn gezicht en zijn hoofdschudden bewees, dat de woorden van den ander maar alles behalve overtuigend hadden gewerkt.

„Het gaat niet, mijnheer Krauze; het gaat met den besten wil van de wereld niet. U moet nu voor een waarborg zorgen, want ik kan onmogelijk den wissel nog eens voor u prolongeeren. Tienduizend mark zijn voor een kleinen zakenman zooals ik een te groote som. Ik geraak zelf in verlegenheid, omdat ik al op het geld gerekend heb.”

„Dat begrijp ik zeer goed, beste mijnheer Saling, en het is pijnlijk genoeg voor mij, op die manier uw toegevendheid te moeten inroepen. Maar op een paar dagen kan het ten slotte toch niet voor u aankomen, en ik geef u mijn woord, dat de zaak vandaag over een week afgehandeld zal zijn.”

„Beloften — altijd slechts beloften! Neem het mij niet kwalijk — maar daarmee komen wij niet verder! Ten laatste moet ik wel gelooven, dat het u niet zoozeer aan de mogelijkheid, maar

De Stad

*

*De stad met haar hoekige baksteen-kolossen
En 't rechte gelijn van de eindeloze straten,
Haar doolhof van donkere, spelonkige stegen,
De huizen zoo brokkelig en grauw-vuil, verlaten:*

*De stad, waar een landerige regen nu neer-dreint,
Omsluitend haar beeld met zijn grijzige nevels,
Waar 't nettig geglim van de bonkige keien
Weerkaatst de droef-starende, vreugdloze gezels:*

Ja, zij met haar hemel-doorborende torens,

*Haar deinende zee van ontelbare daken,
Die onderling trachten den hemel te raken,
Niet bang voor de macht van
Den woedenden wind,*

*Ja, zij is zijn moeder
En ik ben — haar kind....*

aan den goeden wil ontbreekt, om mij te betalen.”

„O, dat kunt u niet ernstig meenen, mijnheer Saling! Wij behandelen toch niet voor den eersten keer zulke geldzaken en ik zou denken, dat u mij tot nu toe als een vlotten en betrouwbaren man hebt leeren kennen.”

„Dat wel, maar juist daarom vind ik uw tegenwoordig gedrag zoo onbegrijpelijk. Voor een man in uw omstandigheden kan het toch niet moeilijk zijn, zich in ieder willekeurige oogenblik een som van tienduizend Mark te bezorgen. U hebt drie mooie huizen, een flinke zaak, een groot crediet op de Bank — het kost u volgens mijn overtuiging slechts een pennestreek, om het dubbele en het drievoudige te ontvangen, van hetgeen u mij schuldige is.”

De kleine mijnheer Saling aarzelde wel nog even en zijn gezicht werd niet bepaald tevredener, maar na eenig zuchten en kuchen scheen hij toch in het onvermijdelijke te berusten.

„Nu, in vredesnaam, mijnheer Krauze — het is mijn gewoonte niet, andere mensen in verlegenheid te brengen. Nog een week dus! — Maar het is het laatste uitstel, dat ik u kan toestaan. Ik zou met den besten wil van de wereld niet in staat zijn, om toegevend te zijn, als u ook dezen keer uw belofte niet hield.”

Beleefd geleide Krauze den bezoeker tot aan de deur, maar toen hij daarna naar zijn plaats achter den ouden staanden lessenaar terugkeerde, lag er een sombere, knorrige uitdrukking op zijn gezicht. Ernstig werkten de gedachten achter zijn hoog, smal voorhoofd, maar het resultaat van dit ingespannen hersenwerk was zeker niet bemoedigend, zooals zijn steeds stijver op elkaar gedrukte lippen en de diepe rimpel op zijn voorhoofd duidelijk genoeg aantoonde.

„Er moet een uitweg zijn; het moet!” prevelde hij na een lang peinen met een diepe ademhaling. „Het zou zijn om krankzinnig te worden, als alles tevergeefs was geweest.”

Buiten klonk een stap, en dadelijk nam de graanhandelaar de onbevangen houding aan van een man, die midden in zijn bezigheden is. Hij keek niet eens van zijn boekhouding op, toen de deur openging, en pas na het „goedenmorgen, vader!” van den binnenkomende hief hij verbaasd zijn hoofd op.

„Wat? Ben jij weer in Breslau? En zonder je komst ook maar met een enkelen regel aan te kondigen? Wat moet dat beteekenen?”

De begroeting was meer verwonderd dan harte-lijk, en de laatste vraag had een heerschzuchtigen klank. Rudolf Krauze sloeg echter voor den ongeduldig en ongerust onderzoekenden blik van zijn vader zijn oogen niet neer.

„Het beteekent, dat ik gepromoveerd ben,” antwoordde hij kalm, „en dat ik dus geen reden meer heb, om nog langer in Berlijn te blijven.”

Nu kwam de graanhandelaar achter zijn lessenaar vandaan en stak hem een hand toe. „Dat is iets anders. Ik feliciteer je! Dat het zoo gauw zou gaan, had ik niet verwacht.”

Hun oogen ontmoetten elkaar voor den tweeden keer en in hetzelfde oogenblik trokken beiden de handen, die elkaar nauwelijks aangeraakt hadden, weer terug. Er was een slecht verborgen verlegenheid in het gedrag van den graanhandelaar.

„Het was dus als een overrompeling bedoeld?” ging hij gejaagd voort. „Nu, bij zulk nieuws kan men zich dat gerust laten welgevalen. Maar waar is je bagage? Je zult toch nu weer je intrek nemen in dit huis?”

„Ik zou u zeker willen verzoeken, mij voorloopig gastvrijheid te betoonen.”

„Maar dat spreekt immers vanzelf. Nu je niet meer voor een examen behoeft te werken, zal het stampen van de stoommachine hiernaast je niet weer op de vlucht jagen. En wij zullen wel met elkaar overweg kunnen. Mina moet dadelijk je kamer klaar maken, ik —”

Hij wilde naar de deur gaan, maar Rudolf hield hem terug. „Laat dat, vader! Dat heeft geen haast, want mijn bagage zal pas over een paar uur komen, en ik zou een mededeeling, die ik op mijn hart heb, graag eerst kwijt zijn. U hoorde zoeven, dat ik gepromoveerd ben. Ik heb zeer zeker sedert gisteren het recht, om den titel te voeren, maar ik denk er geen gebruik van te maken.”

De eigenaardige kalmte en terughouding in het gedrag van zijn zoon had den graanhandelaar al dadelijk verbaasd. Zijn oogen, die steeds onderzoekender op het gezicht van den jongeman gevestigd bleven, getuigden van zijn verbazing; in zijn woorden en in den toon van zijn stem verried hij echter niets.

„Hoe moet ik dat uitleggen? Je gaat nu toch natuurlijk aan de rechtbank — niet waar?”

„Neen, dat doe ik juist niet. Ik heb besloten, naar een ander beroep over te gaan.”

„Naar een ander beroep? Nu je, om zoo te zeggen, je doel hebt bereikt? Ja, wat ter wereld heeft je dan plotseling een tegenzin voor je rechtsgeleerde studie bezorgd?”

„Wij zullen daarover later wel eens breedvoerig spreken, vader; nu verzoek ik u, tevreden te zijn met de verzekering, dat ik grondige redenen heb — redenen, die voorloopig in mijn afkeer, zoowel als in de omstandigheden, te zoeken zijn. In ieder geval wensch ik zoo spoedig mogelijk zelfstandig te worden en de rechterlijke loopbaan komt mij daartoe niet als de meest geschikte weg voor. Ik zal al in de eerstvolgende dagen in betrekking gaan bij de Rijksbank.”

„Ja, hoe is dat toch mogelijk? Heb je al lang daarnaar gesolliciteerd?”

„Niet lang. Mijn sollicitatie werd pas voor eenige dagen ingediend, maar werd onmiddellijk gunstig beantwoord.”

„En achtte je het niet noodig, mij tevoren om mijn toestemming te vragen?”

„U zult moeten verontschuldigen, dat ik het niet gedaan heb. Ik ben meerderjarig en in zaken, die alleen mijn eigen toekomst betreffen, meen ik alleen tot een beslissing gerechtigd te zijn.”

Een kort zwijgen volgde op deze verklaring, een zwijgen, gedurende hetwelk zij elkaar weer strak aankeken.

(Wordt voortgezet.)

De nieuwe Sluis te IJmuiden Sluis geworden

Het is wel merkwaardig, zoo weinig Amsterdammers als er in IJmuiden komen — hoe veel er buiten de direct belanghebbende scheepvaartkringen nog nooit geweest zijn. Vergelijk dat eens met Rotterdam en den Hoek-van-Holland! Er is toch zeker geen Rotterdammer, die zijn Hoek niet kent! En toch is er in IJmuiden heel wat meer te zien, dan aan den Hoek, waar geen sluizen zijn. Op zichzelf is dat natuurlijk een groot voordeel van de Rotterdamsche

dat zulke vragen mogelijk zijn, zegt toch wel heel veel.

Daar schijnt echter niet veel aan te doen te zijn, de Amsterdamsche belangstelling voor alles wat de haven betreft is nu eenmaal niet groot.

Terwijl de zee lustig op hen aanstormt, blijven de mannen kalm doorgraven, wetend dat er een op den uitkijk staat, om hen tijdig voor mogelijk gevaar te waarschuwen.

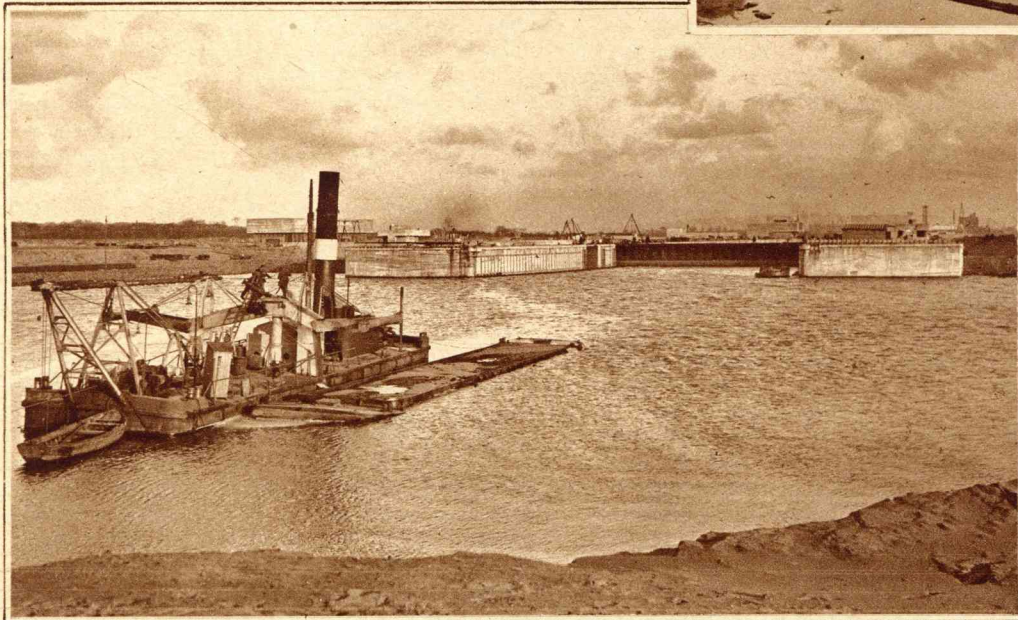

De gravers aan den binnenkant van den dam, waar het water een paar meter lager staat dan aan den buitenkant.

voorhaven boven de Amsterdamsche, maar dat neemt toch niet weg, dat de reusachtige kunstwerken, die daar in IJmuiden gebouwd zijn, bewondering moeten wekken en de bezichtiging overwaard zijn. In Rotterdam leeft iedereen met de scheepvaart mee, stelt iedereen in de scheepvaart belang en daar zou het niet kunnen gebeuren, dat iemand ons vroeg, zooals dezer dagen een onzer abonnee's deed: „Kunt u mij ook zeggen, of er een geregelde scheepvaart-verbinding tusschen ons land en Nederlandsch-Indië bestaat en waar die gevestigd is?" Dat is nu wel een zeer sterk voorbeeld, maar het feit,

Het gat in den dam, zooals het verwijd was door het voor de eerste maal er door stroomende water.

Een kijkje op de nieuwe sluis aan de zee-zijde. Op den voorgrond, nog juist even te zien, de afsluitdam met den zandzuiger, die hem langzamerhand door afgraving verzwakte.

er reeds was. Dat binnenwater stond evenwel 'n paar meter lager dan het zeewater, dat door den dam werd tegengehouden. Als sluis deed de inrichting dus geen dienst, daar het water er altijd op hetzelfde peil stond als in 't kanaal; eerst wanneer de dam zou zijn weggenomen zou de sluis het werk van een sluis kunnen doen. Al geruimen tijd was men daarvoor aan den dam aan het werk; aan de binnenzijde werd hij afgegraven en aan de buitenzijde spoelden de golven er voortdurend stukken van weg, vratt het water er in, zoodat er een groote uitholling was ontstaan en de dam met 't bovenste deel over 't water hing. Zoo doorgaande, aan den eenen kant de gravende mannen en aan den anderen kant de zee, zou er natuurlijk een oogenblik komen, dat de dam te zwak werd om 't hooger staande zeewater tegen te houden en zou hij breken en de golven met kracht zich in het bassin binnen den dam storten. Bij kalm weer zou dat misschien zoo erg niet zijn, maar nu is het de laatste dagen der vorige week danig gaan stormen, zoodat men bevreesd begon te worden, dat onverwachts het water den dam zou stukslaan en met groot geweld zich naar binnen zou storten, daarbij den geheelen dam meesleurend en den bodem van de heele kolk tusschen den dam en de eerste sluisdeur

met een dikke laag zand bedekkend. Dat zag men liever niet gebeuren en daarom besloot men er voor te zorgen, dat men zelf het oogenblik zou kunnen kiezen, waarop het water naar binnen stroomden zou. Men heeft dit bereikt, door midden door den dam een geul te graven, steeds dieper en dieper, tot men aan den hoogsten waterstand was genaderd. Daarop werd bij eb voorzichtig verder gegraven, zóó, dat men gelijken tred hield met het vallende water; zoodra dit op zijn laagste punt was gekomen, hield men met graven op en toen het daarna vloed werd en het water weer kwam opzetten, liep het geleidelijk door de gegraven geul naar binnen. Natuurlijk werd er toch nog een massa zand meegesleurd en was, toen het water buiten en binnen den dam op gelijke hoogte stond, het gat, dat men ongeveer twee meter breed gemaakt had, ruim vijftientig meter breed geworden, maar een kleine miljoen kubieke meter zand was toch nog op zijn plaats gebleven, dat nu gemakkelijk met zandzuigers kan worden weggezogen en door de nieuwe sluis naar Amsterdam worden vervoerd, waar het dienst zal doen voor het ophoogen van bouwgronden. De eerste schepen die dus van de nieuwe sluis gebruik zullen maken, zijn sleepen zandbakken, die ook nu reeds veel zand naar de hoofdstad hebben gebracht, maar dan steeds gebruik moesten maken van de oude sluis en daardoor een groote last waren voor de zeeschepen, die

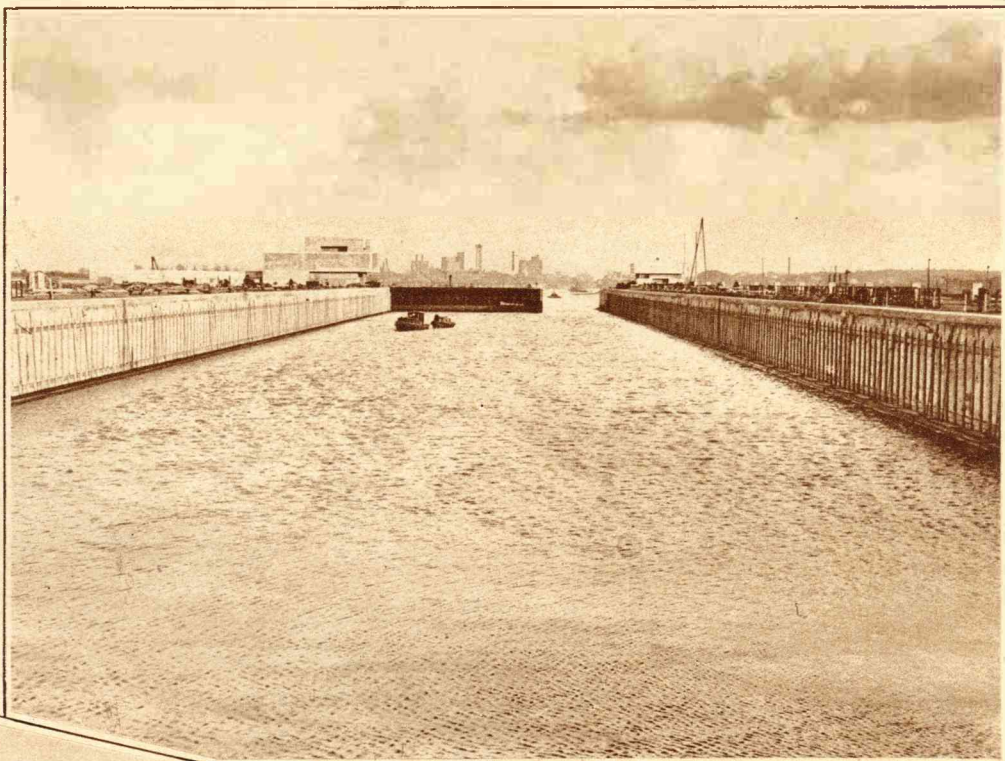
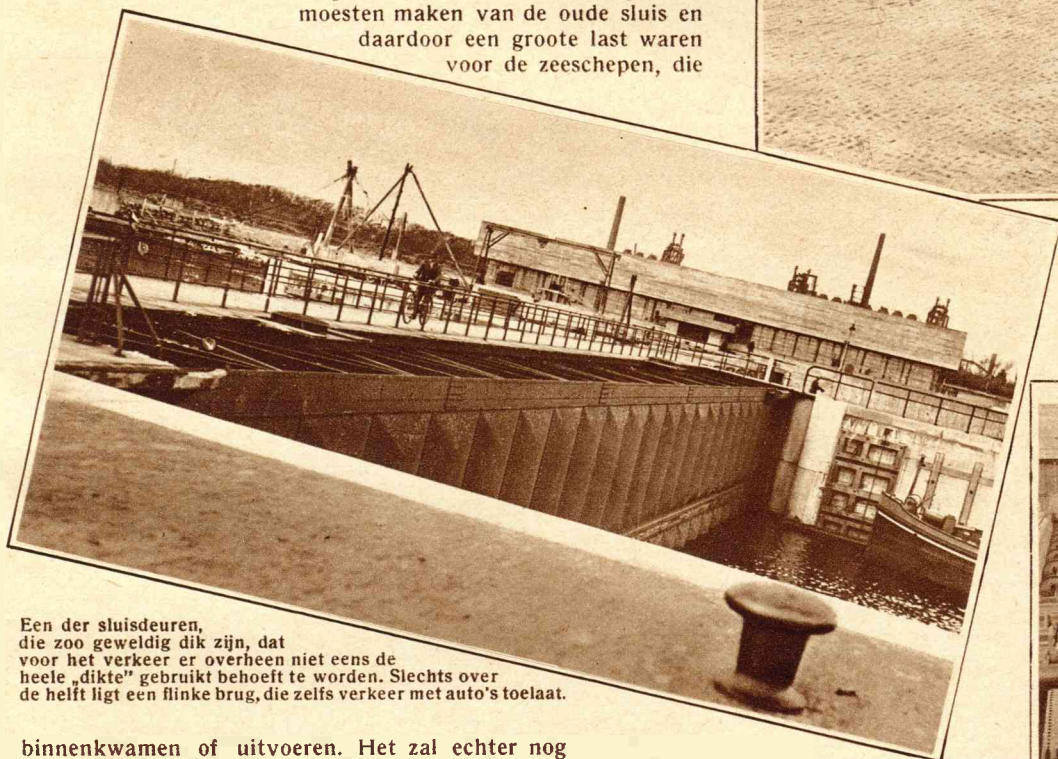

Foto van de tweede sluisdeur, op het oogenblik, dat deze dichtschoot. Zooals men weet slaan deze sluisdeuren niet naar weerskanten open, zooals dat in de oude sluisen het geval is, maar bestaat de afsluiting uit slechts één deur, die in een daarvoor gemaakt „gat” in den wal geschoven kan worden. Deze foto maakte de fotograaf, staande op de tweede deur; men krijgt hier dus een goed denkbeeld van de geweldige grootte van den sluisput.

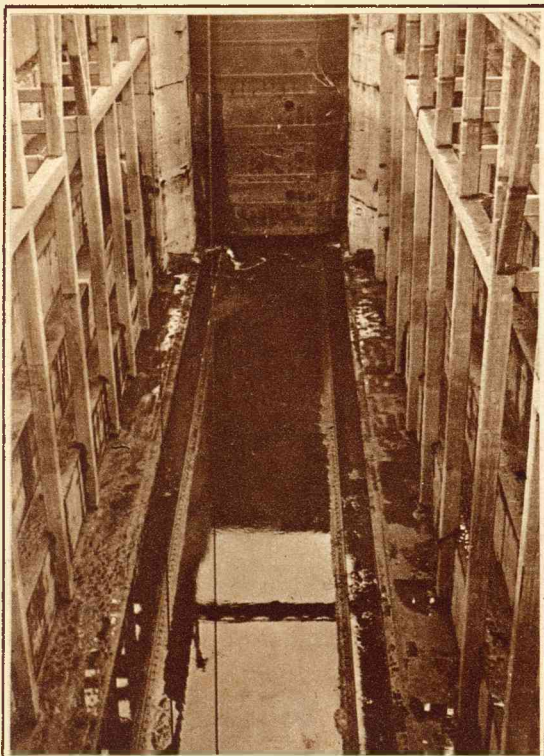

Een der sluisdeuren, die zoo geweldig dik zijn, dat voor het verkeer er overheen niet eens de heele „dikte” gebruikt behoeft te worden. Slechts over de helft ligt een flinke brug, die zelfs verkeer met auto's toelaat.

binnenkwamen of uitvoeren. Het zal echter nog wel een maand of vier, vijf duren, alvorens de heele dam is opgeruimd en de voorzieningen van den oever, die nog moeten geschieden, gereed zijn, maar dan staat ook niets meer in den weg om de nieuwe sluis in gebruik te nemen en zal Amsterdam een verbinding met de zee hebben verkregen, waarvan door de grootste bestaande schepen en zelfs nog veel grootere, die de toekomst misschien zal brengen, gebruik gemaakt zal kunnen worden.

A. T.

Een kijkje in een der „nissen”, waarin de deuren worden geschoven, wanneer de sluis geopend moet worden. Er staat hierin, evenals natuurlijk in den sluisput, 20 M. water.

Tot slot een kijkje op IJmuiden bij zonsondergang.

Een kijkje in een der geweldige nissen, die toevallig bij ons bezoek juist was leeggemipt.

Momenteel heerscht in de Amsterdamsche houthavens een ongeken- de drukte, welke het be- drijf nog meer vitaliteit verleent, dan het reeds bezit door de voortdurende werkzaamheden, aan het lossen en laden van de onderscheidende houtsoorten verbonden. Naar aanleiding van de thans bestaande extra-vazante bedrijvigheid vervaardigde de K. L. M. een fraaie foto om den

Onze Houthaven vanuit de

haven vanuit de lucht gezien

lezers een uitgebreiden kijk te geven op het intense leven van onze Amsterdamsche hout-havens, waarbij dadelijk opvalt in welke ontzaglijke massa's het aangevoerde hout in groote vlotten te drijven ligt. Bovendien geeft de fraaie ligging der talrijke houtschepen aan het geheel een specifiek eigen bekoring, die niet nalaat op den toeschouwer grooten indruk te maken.

EEN BELANGWEKKENDE HUWELIJSINZEGENING had te Parijs plaats tusschen een in Frankrijks hoofdstad levenden beroemden Japanschen schilder en zijn Fransche bruid, welke men beiden hiernaast ziet afgebeeld in gezelschap van den vader des schilders en een broer, toen zij op enthousiaste wijze na hun huwelijk in Tokio ontvangen werden.

je mij verhongeren. Als je tenminste gesproken had, voordat je wegging... ja, als je dat gedaan had,.... dan zou alles zoo anders zijn geworden. Maar zelfs toen ik vrij was, heb je gezwezen. Toen is er iets in me gebroken: mijn geloof in je liefde, mijn hoop, dat het geluk nog zou komen."

"Kon ik dan spreken, zoo kort na zijn dood?"

Zij maakte een heftige beweging.

"O jij, met je scrupules en fijngevoeligheden!.... Je eerbied voor den doode verknoei'de het bestaan van een levende. Ik ben weggegaan.... heb gezworen, ontgoocheld, onverschillig.... ik had mijn droom niet meer, mijn hoop op een mooie toekomst." Haar stem brak.

"Ik heb je zoo gezocht," zei hij hartstochtelijk. "Als je wist, wat ik heb uitgestaan, sinds je verdwenen was!.... En nu vind ik je zóó terug.... als een vreemde.... een vijandige vreemde...."

"Ik ben moe en gedesillusionneerd," zei ze mat.. Ik geloof niet meer in liefde, in geluk.... Het beste is, dat je weggaat en nooit meer terugkomt."

DE LAATSTE SNAAR

DOOR WILLY CORSARI

Prachtig.... maestro," zei Eva en ze liet haar smalle handen van de toetsen glijden. De laatste tonen van de Poème van Chausson doortrilden nog de kamer. Frans Ducas legde zijn viool neer. Hij keek naar de vrouw, die nog voor den vleugel zat.

"Maestro," had ze gezegd, maar zij had het woord niet uitgesproken met dien warmen, bewonderenden klank, waarmee het hem zoo vaak gezegd werd. Iets geheel anders was in haar stem geweest, iets onbegrijpelijk: vijandigheid.

Hij verbleekte en leunde zwaar tegen den vleugel. Door lange jaren heen had hij zijn liefde voor deze vrouw meegedragen, verborgen als een wond, die niet kon genezen, en nu....

Die klank in haar stem, de spottrek om haar mond, ze troffen hem zoo fel, dat hij zich afwendde, om haar gelaat niet meer te zien.

Zij vroeg na een oogenblik: „Scheelt je iets?"

Hij antwoordde niet dadelijk. Waarom? dacht hij. Waarom juist deze vrouw? Zooveel anderen zouden zijn liefde met vreugde hebben aangenomen.... waarom juist deze vrouw? Zij was niet zoo bijzonder mooi, niet zoo bijzonder ontwikkeld of talentvol.... Maar zij was Eva.... de vrouw voor hem, sinds jaren.

"Eva," zei hij zacht. Voor het eerst liet hij zijn masker vallen. De man, voor wien hij het gedragen had, die lange jaren door, stond niet langer tusschen hen. Het was twee jaren geleden, dat hij stierf.

"Eva," herhaalde hij, „wat is er met jou?"

Ze keek naar hem, met een cynisch lachje.

„Wat zou er met mij zijn?"

„Zijn we geen vrienden meer?" vroeg hij zacht.

Ze wendde haar oogen af en speelde nerveus met haar armband. Hij keek naar den bitteren trek om haar mond, de schaduw in haar oogen, die haar gezicht verouderde en verhardde. Sinds den dood van haar verloofde had zij veel gereisd, veel menschen leeren kennen, veel gezien en meegemaakt. En het had haar veranderd.... cynisch gemaakt,

vreemd en vermoeid.....

„Liefste," zei hij week, „als je ongelukkig bent, laat mij je dan troosten. Je weet, dat ik alles voor je zou doen."

Haar oogen waren vol wrok.

„Hoe zou ik dat weten?"

Vroeg ze bitter. „Heb je 't me ooit gezegd of geschreven, in de jaren, dat ik er naar hongerde? Nu is het te laat. Nu ben ik een andere vrouw dan toen, wereldwijzer, harder en wétender.. Nu wil je opeens beweren, van me te houden?"

„Beweren.." herhaalde hij voor zich heen.

Er was even een stilte. Zij stond op, nerveus, en liep doel-loos door de groote kamer.

„Beweren," herhaalde hij.

„Eva.. je wéét het toch wel, wat je voor me bent.... wat je voor me was van dien eersten

keer af, dat Herman je aan mij voorstelde? Zóóveel was je mij, dat ik het niet langer uithield, je met hem te zien.... dat ik wegging."

Zij schikte met rustelooze vingers aan rozen in een vaas en keek hem niet aan.

„Kon je.... iets anders van mij verwachten?" vroeg hij zacht.

Zij haalde haar schouders op.

„De vriendschap was je méér dan je liefde."

„Ik kon niet anders," zei hij moeizaam. „En ik dacht.... ik was er zeker van.... dat je het ook niet anders zou wenschen.... Herman was mijn vriend, hij is veel voor me geweest, heeft veel voor me gedaan.... ik kon niet tusschen jullie beiden dringen."

Zij lachte kort en bitter.

„Dat klinkt alles heel fraai. En intusschen liet

EEN NIET ALLEDAAGSCH SCHOUWSPEL was voor kort in Londen te beleven, toen een Universiteits-student het in z'n

hoofd kreeg om een Engelschen „bobby" even te assisteerē bij zijn moeilijke verkeersregeling. Met de dikke das om den hals en de groote parapluie in zijn hand maakt onze student wel een potsierlijken indruk naast den kalmen verkeersagent.

Er was even een stilte. Hij stond langzaam op, kwam naar haar toe en stond naast haar, zonder haar aan te raken. Toen hij sprak, was het heel zacht en teeder: „Eva, dat alles is dwaasheid en inbeelding.... je hebt te veel omgegaan met menschen, die verkeerd op je werkten.... Maar ik ken je te goed.... jij zou niet meer gelooven aan liefde en geluk, aan alles wat mooi is en goed? Het is niet mogelijk en ik geloof het niet. Luister, lieveling.... vanavond geef ik mijn laatste concert. De verdere tournee zeg ik af. We trouwen in stilte en gaan weg.... vèr weg.... we gaan samen de wereld opnieuw ontdekken, samen zwerven, maar anders dan jij het gedaan hebt.... Mijn liefde en Gods natuur zullen je weer genezen."

Zij schudde langzaam het hoofd.

„Neen, het is te laat Frans.... lååt me. Het is met mij als met deze kostbare, oude viool van je. Nù is het een muziekinstrument, dat alle vreugde van de wereld kan uitzingen en alle leed van de menschheid klagen in schoonheid, onder de hand van den Meester. Maar als de snaren breken.... dan kan niemand het instrument meer doen zingen: er zullen alleen wanklanken komen. Ik ben 'n gebroken instrument, Frans... een viool met gesprongen snaren..”

„Laat mij spelen op de laatste snaar,” zei hij zacht.

Ze schudde het hoofd.

„Neen Frans.... ik zal vanavond nog éénmaal naar je komen luisteren.... en dan.... vergeet me.”

„Ik zal je nooit vergeten,” zei hij, „en zal je nooit laten.... nòóit.”

De zaal was overvuld met een schitterend publiek, vrouwen in avondtoilet, bekende critici.... figuren uit de groote wereld, kunstenaars.... Frans Ducas dankte voor de ovatie, die hem begroette, met zijn bescheiden glimlach.

Dan doorzongen de eerste tonen van zijn viool de intense stilte. Frans Ducas had al vele triomfen gevierd, maar hij speelde nooit als op dezen avond, nooit zóó meeslepend en overweldigend, zoo verlokkelijk en vertederend. Hij speelde alleen voor de vrouw, die in haar loge, de oogen half gesloten, luisterde.

Hij sprak haar in de pauze. Ze reikte hem de hand en zei alleen: „Gelukkig mensch!”

„Er is voor mij maar één geluk,” zei hij. „Eva, wacht op me na het concert. Wees niet zoo hard.. je hebt toch van me gehouden.”

„Ik ben niet hard,” zei ze vermoeid, „ik denk juist aan jou.... jij bent iets meer waard dan een vrouw, die te veel wrange vruchten geproefd heeft en niet meer de kracht in zich voelt, in nieuwe schoonheid te ontbloeien. Speel straks nog eens het Liefdelied, dat je zelf componeerde voor mij. En ga dan verder en vergeet. Ik ben.... een gebroken viool, mijn beste. Ook jij kunt niet spelen op een enkele snaar.”

Frans Ducas speelde als laatste toegift het Liefdelied, waarom Eva gevraagd had. Het publiek dat juichend was opgestaan, zette zich weer. Sommige enthousiasten stonden dicht voor het podium en bleven daar staan, onbeweeglijk. Frans Ducas nam zijn viool op in de wonderlijke, diepe stilte. Hij trad iets dichter naar voren en leek zeer bleek, in het helle licht.

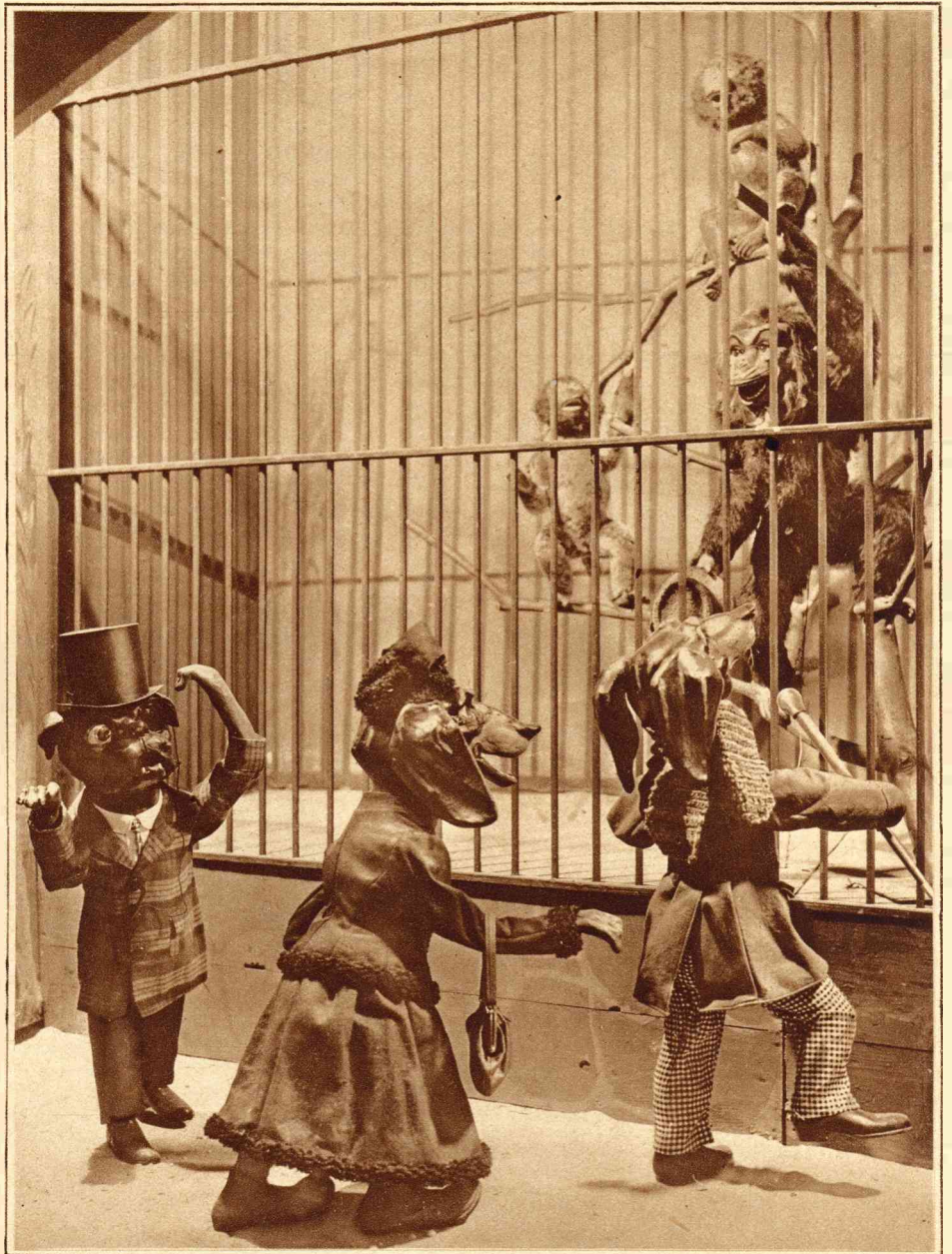
In de doodsche stilte zei hij: „Ik zal nog een eigen compositie voor u spelen.... en een weinig anders spelen dan gewoonte is..”

En plotseling, voordat iemand hem begrepen had greep hij met de rechterhand in de snaren. Er was een schrille klank, door de zaal ging een murmelen van verbazing en schrik: Frans Ducas had de snaren van zijn viool gerukt, op één enkele na.

Dan zette hij de mishandelde viool aan zijn schouder, met het oneindig teedere gebaar, waarmee een minnaar het hoofd van zijn geliefde tegen zich aanveit en langzaam, met zijn wonderbare streek, zette hij den Liefdezing in.

Nooit in zijn leven speelde hij meer iets zóó als dit stuk, op de laatste snaar van zijn viool.

Het was een van de verbluffendste staaltjes van techniek, die ooit

SYMPTOMEN VAN DE NADERENDE KERSTDRUKTE. In verband met de op handen zijnde feestdagen, welke bij voorkeur voor 't groot-winkelbedrijf van groot belang zijn, heeft men in de warenhuizen van Duitschlands hoofdstad bereids een aanvang gemaakt met het ontwerpen en vervaardigen van kerst-étalages en miniatuur-tentoonstellingen, zooals we die gerust in dergelijke verkoophuizen kunnen betitelen. Op dit plaatje geven we u een indruk van een hoekje uit het warenhuis Tietz, waar men een poppenfamilie (in beweging zijnde poppen) kan aanschouwen in stomme verbazing voor de apenkooi.

werden gepresteerd. Maar het was veel meer dan dat. De viool zong met een menscheijk smeekende, dringende, jubelende en klagende stem, die betooverend was en onweerstaanbaar, die pijn deed en verrukte. Het werd 'n triomfzang van liefde, en schoonheid tot aan den laatsten, teederen, verlangenden toon, die wegstierf in de stilte, die duurde.... en duurde....

De impressario moest zich door een opgewonden menigte dringen, om den kunstenaar het briefje te brengen. Hij sloot de deur achter zich, om de enthousiasten buiten te houden.

Frans Ducas dacht niet aan al die menschen, die zich verdrongen voor zijn deur, dacht niet aan zijn overweldigend succes. Zijn hand, die niet gebeeft had, toen hij de snaren van zijn viool rukte, sidderde, toen hij het briefje openscheurde. Hij leunde tegen den muur en een oogenblik lang kon hij de enkele woorden niet onderscheiden, die het briefje bevatten. Toen las hij: Ik wacht je.. Eva.

EEN LID VAN DE POPPENFAMILIE VOOR DEN POLITIE-PRESIDENT! Ook deze foto bewijst wel, dat, ofschoon het spel voor kinderen bedoeld is, ook degene die de kinderschoenen ontwassen is, nog met behagen naar zoo'n lollig tafereeltje kan schouwen.

RACE-AUTO'S EN LIEFDE

EEN SPANNEND SPORTVERHAAL, DOOR HANS DE LA RIVE BOX

Slechts de enkele vertrouwde ingenieurs van Mr. Gloria weten precies het naadje van de kous. Ik bedoel hier natuurlijk niet het samenstellen van motor of onderdelen, omdat iedere monteur den motor geheel uit elkaar kan nemen en onderzoeken, maar ik bedoel meer de teekeningen, de juiste maten, de verschillende berekeningen, de hoeken bijvoorbeeld, waarin de voorwielen staan. Er zijn dus feitelijk maar een paar mensen, die de „Gloria” heelemaal door en door kennen. Wij, de monteurs, kijken dag in, dag uit, op hetzelfde onderdeel. Ik wil maar zeggen, dat ik de „Gloria” wel kan monteren en demonteren, maar niet in staat ben, om de kleinigheden te verklaren. Dat is en blijft het geheim van Mr. Gloria.”

„Misschien is het dwaas van mij, om een wildvreemd jongmensch zoo maar dadelijk in het vertrouwen te nemen!” vervolgde Mr. Montague; „maar de kwestie is, dat ik dol ben op wedden, begrijp je? Mr. Gloria heeft dit stadion laten aanleggen en opbouwen en als beste vriend mag ik hier rijden, wanneer het mij belijft. Nu heb ik een weddenschap met hem aangegaan, waarin ik, misschien een beetje onbezonnen, verklaard heb, dat zijn machines nog lang niet volmaakt zijn. Hij lachte mij uit en gaf mij gelegenheid om dan te vertellen, welke die onvolmaaktheid zou zijn. Ik zelf ben ook aardig op de hoogte met dit soort race-wagens en daar ik in de gelukkige omstandigheid verkeer, mijn dagen door te brengen met golf-spelen en autorijden, ging ik die weddenschap aan. Wanneer ik haar wil winnen, moet ik er voor zorgen, dat mijn wagentje zóó veranderd wordt, dat het van al de andere mededingers wint!”

David's oogen schitterden. „Er zijn wel drie veranderingen aan te brengen, Sir!” zei hij enthousiast. „Ik heb er al eens met Mr. Carver over gesproken, dat is een der chefs, maar hij lachte mij uit. Hij zei, dat ik dat maar aan de ingenieurs moest overlaten. Niet, dat ik zoo goed bij ben, Sir, maar ik heb mijn eindexamen van de technische school en mijn leven lang heb ik geknutseld en gescharreld met motoren en machinetjes. Die voorwielen van de „Gloria” bijvoorbeeld, Sir...”

Mr. Montague scheen 'n ander mensch te worden. Zijn ingedrongen gestalte rekte zich uit. Zijn oogen vlamden en een rimpel plooidde zich over zijn voorhoofd.

„Je haalt de woorden uit mijn mond!” zei hij opgewonden. „Die voorwielen, daar heb ik mijn hoofd over loopen breken. We kunnen best samenwerken, jongeman, in ieder geval eens samen gaan praten. Misschien kan ik je dan aan een baantje helpen. Zoo, heb je eindexamen gedaan. Maar hoe komt 't dan, dat je als gewoon werkmans op de fabrieken gekomen bent?”

David's oogen werden vochtig, doch hij glimlachte de herinneringen weg.

„Twee jaar geleden verloor ik mijn ouders, Sir, bij een spoorwegongeluk. U zult u dat...”

„Dat is treurig, diep treurig!” viel de ander hem deelnemend in de rede; „maar komaan, je ziet er gezond en scherpzinnig uit. Hier is mijn adres.... o, je weet, waar ik woon, hè? All right! Kom vanavond om precies half acht. Je kunt natuurlijk chauffeerden?”

„Tamelijk goed, Sir!” lachte David. Mr. Montague schudde hem de hand en liep terug naar zijn race-wagen. Een laatste armzwaai, een gedonder van den motor en hij schoot weg in de laatste zonnestralen.

David keek hem na, zijn hart was

vol verwachting. Zou deze kleine man hem kunnen helpen? O.... als zijn liefste wensch eens vervuld zou worden.. Zelf bestuurder van zoo'n snel, rood wagentje....

De uren kropen voorbij, eindelijk was het zeven uur. Hij verliet zijn kosthuis en bekeek met voldoening zijn spiegelbeeld in een winkelraam. In zijn keurige overjas, waaronder een donkerblauw colbert, maakte hij een uitstekenden indruk. En hij dankte den hemel, dat hij zuinig was geweest, en nu tenminste op zijn voordeelst voor den dag kon komen!

III

SAM JR.

De prachtige villa, welke in de voorname wijken van Detroit bekend stond als 't „Witte Huis”, niet te verwarren met het beroemde „Witte Huis” in Washington, werd sinds tien jaar door de familie Montague bewoond. Er behoorde een uitgestrekt park bij, met een vijver en weelderige bloembedden. Het bevatte een twintig kamers en maakte een zeer rijken indruk. Mr. Montague was rijk geworden door het beheeren van verscheidene groote ijzerfabrieken. Daar hij geen zoons had en op zijn vijftigste jaar, wat men noemt, zijn schaapjes op het droge had, verkocht hij zijn zaken en begon hij meer voor zijn plezier te leven. Hij was een hartstochtelijk beoefenaar van het in Amerika zoo geliefde golfspel en hij kon er zich op beroemen, dat hij menig partijtje met den ouden heer Rockefeller had gespeeld. Sam Gloria kende hij reeds van de schoolbanken en hun heele leven waren zij vrienden gebleven; een kleinigheid misschien, welke echter wel even gememoreerd mag worden. Meestal duurt de vriendschap tenminste niet zóó lang!

Het Amsterdamsche Begijnhof in heerlijke herfstzon.

Maar Sam en John waren van de oude garde en zij wisten precies, wat zij aan elkaar hadden. Zij plaagden elkaar, kibbelden af en toe met elkaar en gokten met elkaar. Vooral het laatste was hun aangeboren. Zelden verkeerden de beide heeren in elkaars gezelschap, zonder om het een of ander te wedden.

Sam Gloria was twee jaar jonger dan John Montague en hun echtgenooten waren nichten van elkaar. Misschien een der redenen, dat de beide mannen steeds in elkaars gezelschap bleven en hun vriendschap niet lieten tanen. Mr. Gloria had een ziekelijken zoon, Sam Jr. die even oud was als David. John Montague had een knappe dochter, een werkelijk opvallend mooi meisje van duizend weken, hetgeen haar vader zoo graag vertelde. Daar de beide families veel met elkaar omgingen, was het niet zoo vreemd, dat de zwakke, steeds ziekelijke Sam Jr. een der eersten was, die „werk” van de bekoorlijke Grace maakte en het was nog begrijpelijker, dat het meisje zelf niets voor hem gevoelde. Wat den autokoning betrof, zijn zaken hielden hem te veel bezig, dat hij zich het hoofd brak over de toekomst van zijn zoon. Hij wist, dat de jongen absoluut niet geschikt was om hem in de fabrieken op te volgen en hij was blij, dat hij hem tenminste een behoorlijk inkomen kon verschaffen, zonder dat hij er een hand voor behoefde uit te steken. De vader wist echter, dat de jongeman veel moeite deed om Grace voor zich te winnen en zijn vaderlijke gevoelens, die lang niet zoo veel fouten in zijn kind zagen als buitenstaanders, vonden dit heel natuurlijk. Hij kende het meisje van jongs af en daar hij van zijn vriend hield, vond hij het heel aantrekkelijk, als zij van vrienden familieleden zouden worden. Wat John Montague betrof, hij liet de hartsgeheimen van zijn dochter aan zijn vrouw over en bekommerde zich niet veel om het meisje. In zijn oogen was zij nog te jong voor 't huwelijk en geen oogenblik was de idee in hem opgekomen, dat zijn eenige dochter begeerd werd door den lamelendigen Sammie, zooals hij zich niet erg christelijk over den zoon van zijn vriend uitliet. Hij had nooit iets opgehad met den ziekelijken knaap, die reeds in zijn jeugd aan toevallen leed en op lateren leeftijd zich kenmerkte door een niet zeer hoogstaand karakter, iets, waarover John's vrouw en hij zich steeds hadden verwonderd, daar zij vader en moeder Gloria hun leven lang hadden geacht om hun grootheid van ziel.

Den dag, dat John Montague kennis had gemaakt met David van Wijck, was de mooie Grace al in een bijzonder slecht humeur. Het meisje had, zeer tegen haar zin, 's middags met Sam Jr. getennist, slechts haar gevoel voor beleefdheid had haar eindelijk doen toestemmen. Zij vond het nog veel te vroeg in het jaar om dit zomersche spel te beoefenen, maar de jongeman had zoo lang volgehouden, dat zij eindelijk had toegegeven. De tennisbaan verkeerde in prima staat en daar het zonnetje, al was het dan ook een Maartsch zonnetje, reeds vrij veel warmte gaf, was dit een reden voor Sam, om telkens weer te zeggen: „Toch maar een goed idee, hè lieve Grace, dat ik doorgeziet heb!”

Dat was een der redenen, waarom zij hem niet kon uitstaan. Alleen of in gezelschap was het steeds dat vleiende „lieve Grace”, twee woorden, welke hij reeds als twaalfjarige jongen had gebruikt, en welke hij maar niet wilde afleeren. Het was, alsof hij zekere

No. 2

rechten bij haar had en zoowel het meisje zelf als haar moeder vonden het verre van aangenaam. Reeds hadden een paar vriendinnen belangstellend gevraagd „of er iets tusschen hen was” en zij hadden verschrikt gezwegen, toen Grace opgewonden had verklaard, dat zij niet krankzinnig was en dat Sammie die onbeschaamdheid niet wenschte af te leeren.

Sam zelf merkte nooit iets van eenigen wrevel van Grace. Hij aanbad haar en daar hij meende, dat hij de rechterhand van zijn voortvarenden vader was, vond hij het niets onnatuurlijk, wanneer men met eenig respect naar hem opzag. Hij vond Grace een zeer geschikte partij voor zich en hij had het vaste besluit genomen haar op zekeren dag eenvoudig te zeggen: „Ik heb je lief en je moet nu maar eens met mij trouwen!” alsof hij genoeg had van het lange wachten. Natuurlijk zou zij den hemel te rijk zijn, nietwaar, was hij geen goede partij? Zoo praatte Sam Jr. en de eenige reden van het uitstellen van dien gewichtigen dag was alleen het feit, dat hij zichzelf nog wat jong vond. Hij was immers pas twintig jaar.

Evenals zijn vader was hij flink groot en tamelijk gezet. Maar zijn vader was gezond en bruin verbrand en had bloed in zijn aderen, terwijl de zoon een matbleeke teint had, alsof er karnemelk door zijn bloedvaten stroomde. Hij kuchte aanhoudend en kon niets hebben, wat hem eenigszins hinderde. Hij bracht zijn dagen door met lezen en zeilen en 's zomers, wanneer de zon dagen lang op het water gebrand had, placht hij wel eens voorzichtig te gaan baden. Maar meestal moest hij dan drie dagen het bed houden en gierde zijn hoest door het ruime huis.

Sam was eigenlijk een stakker en wanneer hij zich kalm en bedaard op den achtergrond zou hebben gehouden, zou men alleen medelijden met hem hebben gehad. Maar nu drong hij zich steeds op den voorgrond, speelde hij de eerste viool en nam hij een air aan, alsof hij de koning zelf was. Dat maakte hem bespottelijk in de oogen van zijn kennissen en was de reden, dat hij maar weinig vrienden had.

Als steeds was hij spoedig moe door het partijtje enkelspel en Grace stelde voor, er mee uit te scheiden. Tactvol had zij hem laten winnen, doch in haar hart vond zij hem zieliger dan anders. Dezen middag leek het, alsof hij haar iets wilde zeggen, dat hem moeite kostte.

„Als je met mij mee loopt door het bosch achter het huis, zal ik je mijn nieuwe zeilboot laten zien!” zei hij, toen Grace de tennisballen had opgezocht.

Het jonge meisje knikte toestemmend, doch haar gedachten waren niet bij zijn woorden. Liever was zij thuis gebleven, om een haakwerkje af te maken.

Zij liepen naast elkaar door de smalle boschpaadjes, waar om hen heen reeds de eerste teekenen waren te zien van de komende lente. Gedurende de wandeling vertelde Sam haar van de nieuwe boot, die hij van zijn vader had gekregen. Hij moest nu zoo spoedig mogelijk goed leeren zwemmen, voor het geval hij eens zou omslaan en hij vroeg haar belangstellend waar zij dien zomer wilde heengaan. Toch zeker niet naar de stad? Achter zijn woning zou zijn vader een ruim zwembad laten aanleggen en nu zou hij het zoo aardig vinden, als zij voortaan daár wilde komen! Hij zou nog wat leuke lui inviteeren!

Grace voelde een huivering door haar lichaam trillen bij deze gedachte. De laatste maanden had zij meermalen zijn zoekende oogen op haar gericht gevoeld en met het rijpen tot vrouw had het fijn vrouwelijke instinct haar van zijn heime-

lijken wensch verteld. Langzaam, heel langzaam, voelde zij aankomen, dat hij haar begeerde, dat hij haar eens zou vragen zijn vrouw te worden en telkens bij die gedachte werd zij vreemd angstig en wenschte zij, dat hij ver van haar weg zou gaan. Vroeger, als speelkameraadje, was zij nooit bang voor hem geweest, daar zij hem glad de baas was en wanneer het op stoeien aankwam won zij steeds; doch nu, nu hij veel grooter was dan zij, nu uit den zwakken, ziekelijken knaap een tamelijk forsche jongeman was gegroeid, nu bekeek zij hem met andere oogen.

„Nou?” vroeg hij, wat ongeduldig; „je vindt het toch zeker wel leuk?”

„Oh ja!” antwoordde zij, zijn hand ontwijkende, die hij steeds als hij iets vroeg op haar arm legde. „Maar ik denk niet, dat ik veel ga zwemmen van den zomer!”

„Dat spijt mij!” zei hij met vreemde stem en plotseling keek zij hem aan en wendde hij zijn

Havengezicht te Bussum, wanneer donkere wolken zich erboven samenpakken.

oogen af. Zij had het gevoel gehad, alsof hij haar met zijn blikken wilde verslinden en een huiverende vrees maakte haar wee. Hoe kwam het toch, dat hij zoo veel verschilde van de andere jongelui? Dat zijn aanwezigheid haar de laatste maanden allesbehalve aangenaam was?

Zij stonden nu aan den waterkant en iets verder in het schuifenhuis lag de nieuwe zeilboot. Een oogenblik was zij werkelijk geboeid door het ranke, sneeuw witte bootje, doch een warme ademgolf in haar hals deed haar verschrikt een kreet slaken. Sam had zijn armen om haar heen geslagen en een hartstochteliiken kus in haar hals gedrukt. Zij worstelde zich los, met vlamme oogen en blozende wangen. Zij zweeg, hield een enkel, vernederend woord bijtijds in. Hij was niet normaal... ging het door haar hoofd.

Maar toen beging hij een fout, een stomiteit. Hij begon zacht te lachen, de lach van een overwinnaar. Treiterend klonk het haar in de ooren en zij zag zijn dikke, bleke wangen en zijn fletse oogen met een uitdrukking van „zie je wel, dat ik altijd mijn zin krijg?”

Een vlaag van woede doortrilde haar lichaam. Wat verbeeldde hij zich? Zoo'n blaag van een vent! En plotseling steeg een snik haar in de keel. Zij hief haar kleine, welgevormde hand op en gaf hem, voordat zij het zich kon indenken, een klinkenden slag in zijn pafferig gezicht.

IV

GRACE

Dien verderen middag waren haar gedachten steeds bij deze daad. Toen zij naar huis was gehold, had zij reeds berouw gevoeld en medelijden met hem gehad, en nu, na de thee, was zij ongewoon stil, hetgeen mevrouw Montague opviel, doch Grace gaf hoofdpijn voor.

Tijdens het diner vertelde haar vader over

zijn ontmoeting met David van Wijck, doch noch zijn vrouw, noch Grace schonk veel aandacht aan zijn woorden. Mevrouw vond dat snelle rijden een krankzinnige „hobby” van manlief en vandaag of morgen zou hij nog wel eens dood vallen. Je las iederen dag over ongelukken, en het was schande, dat een man van zijn leeftijd zoo onbezonnen deed.

Grace ving wel enkele woorden op, doch toen haar vader van onderwerp veranderde en vertelde, dat zijn vriend Sam den volgenden Zondag met vrouw en zoon zou komen lunchen, drong die mededeeling geheel tot haar door. Zij huiverde bij de gedachte, dat zij Sammie weer zou ontmoeten, zij wist niet of hij boos of woedend op haar zou zijn. Voor geen geld van de wereld zou zij ruzie met den zoon van haar vaders vriend willen hebben, omdat zij wist hoeveel haar vader met Mr. Gloria op had.

Een en ander was oorzaak, dat zij in een niet al te best humeur was. Zij sloeg haar vaders uitnoodiging om zijn nieuwen „Gloria-race-auto” eens te komen bekijken, af en trok zich in een hoekje bij de schemerlamp terug met het haakwerkje.

Precies half acht belde David aan en werd hij in een ontvangkamer gelaten. Mr. Montague begroette hem hartelijk en was eenigszins verbaasd over de keurige verschijning, welke daar voor hem stond. Op en top 'n flink uit de kluiten gewassen gezonde, jonge kerel.

Een half uur bleef het tweetal in druk gepraat en eindelijk reikte de kleine man David de hand.

„Dat is dus afgesproken!” zei hij hartelijk; „vanmorgen af ben je in mijn dienst. Natuurlijk moet je je niet als chauffeur beschouwen, die in zijn vrijen tijd de paden in den tuin opharkt en

de dienstmeisjes helpt met kleeden kloppen. Dat is dwaasheid! Maar je onderhoudt mijn racekarretje en zooals afgesproken zullen wij samen de door jou bedachte verbeteringen aanbrengen. Mr. Gloria kan er onmogelijk bezwaar tegen hebben, dat ik de kennis die *ij* op *zijn* fabrieken hebt opgedaan, gebruik voor mijn weddenschap met hem! Ik ben overtuigd van je onschuld en tenslotte heeft zijn hoofdopzichter de fout begaan om je zonder wettige reden te ontslaan. Je bent dus heelemaal vrij in je doen en laten! We maken echter een contractje op, zoodat ik zekerheid heb, dat je alleen voor mij werkt en tegenover iedereen zwijgt! Je weet, dat ik je vrouw en ik ben overtuigd, dat we prettig samen kunnen werken. Het salaris hebben wij afgesproken! Ga je met alles accoord?”

David's oogen waren twee stralende zonnetjes. „Hoe kan ik u bedanken, Sir? Het is meer, dan ik verwacht heb!”

De kleine man lachte en klopte hem op den schouder.

„Vergeet niet, dat ik twee ijzerfabrieken en een machinefabriek heb gehad, beste jongen. Ik weet ook wel iets van techniek af en van motoren en machines. Ik weet, dat je wat presteert op dit gebied en wanneer ik mijn weddenschap gewonnen heb, wanneer door jouw verbeteringen mijn karretje van mijn vrienden's wagen wint, zal ik zorgen, dat je een goede positie krijgt.”

„En wie berijdt uw wagen, als het zoo ver is?”

„Dat laat ik aan jou over!” glunderde de ander; „mijn vrouw vindt, dat een man van mijn leeftijd niet meer aan dat soort sport kan meedoen. Enfin, het is misschien beter zoo...”

„Maar u heeft vanmiddag toch schitterend gereden, Sir!” antwoordde David warm. „Ik ril nog, als ik er aan denk. Wat een vaart, Sir!”

(Wordt voortgezet)

VROUWENLEVEN

„Gaytees”, een nieuw soort rubberschoenen van Amerikaansch maaksel, waarbij groote Parijsche modehuizen passende regenmantels ontwierpen.

KLEINE MODENIEUWTJES

Dat de mode zich niet alleen bezig houdt met de groote lijnen van de vrouwenkleeding, doch ook aan allerlei bijkomstigheden van het toilet haar volle aandacht schenkt, wisten we al lang. Maar het is toch, geloof ik, iets nieuws, dat die bemoeiingen zich uitstrekken tot het schoeisel voor regendagen. En het gebeurt zeker ook niet dikwijls, dat de groote Parijsche modehuizen een Amerikaansch product lanceeren, in samenstelling met door hen ontworpen modellen.

De schoenen op onze afbeelding zijn van Amerikaansche vinding. Het zijn rubber „regenschoenen” welke onder de benaming „gaytees”

Nieuwe sjaals van „tulsikasha”, ontworpen door Rodier, in blauw, rood en grijs.

door groote Parijsche modekoningen gelanceerd worden.

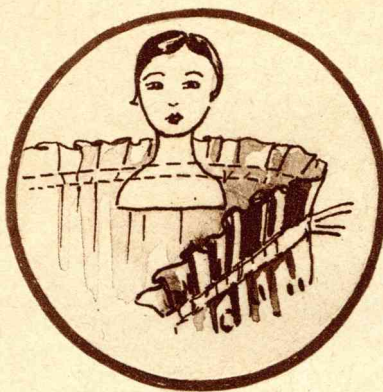
Nicole Groult, Suzanne Talbot, Drecoll-Boer, Chantal en Bernard ontwierpen bij deze uit rubber vervaardigde schoenen passende regenmantels.

Of ze door de vrouwenwereld aanvaard zullen worden, zal de toekomst moeten leeren. Vele vrouwen zullen zeker de voorkeur blijven geven aan de vanouds bekende overschoenen, die, wanneer onze straten nat zijn, zoo gemakkelijk even zijn aan te schieten over de schoenen heen en waar men, bij thuiskomst, even gemakkelijk weer uitslipt.

Maar al kunnen we er ook niet aan denken, ons alle modenieuwtjes aan te schaffen, toch hooren we er wel gaarne van, nietwaar?

Dassen en sjaals behoren tot de dingen, waarover de mode altijd nogal 'n woordje heeft te zeggen gehad. De hierbij afgebeelde sjaals, die zoowel in huis als onder een mantel worden gedragen, werden ontworpen door Rodier, in blauw, rood en grijs. Als materiaal ervoor diende een nieuw soort tissu „tulsikasha”.

PAULA DEROSE

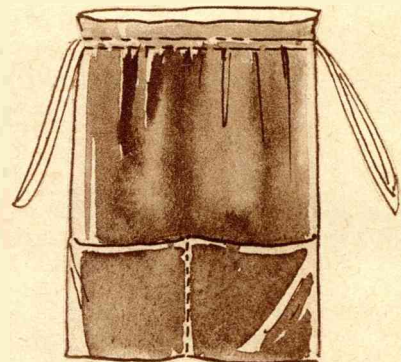

NINETTE

Ninette zal u helpen om de slaapkamer ordelijk te houden, we hebben haar op de slaapkamer en hangen haar aan een spijl van het ledikant. Ninette is niet alléén snoezig maar tevens nuttig. We kunnen haar gebruiken om onze pyjama (nachtjapon), onze muiltjes, en zelfs onze kam en borstel in te bergen.

Ze is gemaakt zooals de teekeningen aangeven en heel gemakkelijk uit te voeren.

De zak is ongeveer 40 c.M. lang en de 2 zakjes zijn 15 c.M. diep. Het dameskopje is van zijde, plat model en kan klaar gekocht worden, en, als we heel handig zijn, ook zelf gemaakt worden, door oogen, mond enz. op te schilderen of te borduren.

Het kopje is tegen den binnenkant van den zak gestikt, de hals onder den rand, zoodat het kopje er alleen uitkomt. Doordat de zak van boven dicht getrokken kan worden, krijgen we een ruche om het halsje. De zak is versierd langs den onderkant met ruim aangezette strookjes, welke over de zakjes vallen.

Ninette is het aardigst gemaakt van eenzelfde materiaal of kleurencombinatie als de bedsprei.

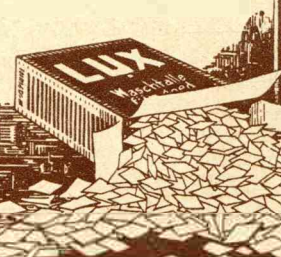
ANEMOON

HET VEELVULDIG WASSCHEN VAN FIJN EN
TEER ONDERGOED SCHAADT NIET, MITS U
DIT DOET MET

LUX

MAAKT OOK EEN UITSTEKEND SHAMPOO.

Is het veilig
in water
't is veilig in Lux

Het Bondsselftal, dat tegen Rotterdam in het laatste kwartier van 1-0 achterstand in een 4-1 overwinning wist om te zetten. Uit dit team zijn de volgende internationaals gekozen. Bakhuijs (2de van links), Breitner (5de), Vermetten (6de), Tap (7de).

SPORT VAN ZONDAG

De jubileumwedstrijd Ajax-Hilversum trok maar weinig belangstelling. Ajax heeft revanche genomen van de te Hilversum geleden nederlaag, al waren de cijfers ook heel wat minder sprekend dan toen het een competitiewedstrijd was. Met nog een kleine honderd andere clubs krijgen de Ajaciden nu een mooie herinneringsmedaille van den N.V.B. De prijs is voor de kostbare Zondagen, welke er aan zijn besteed, echter te gering.

Tengevolge van den bondswedstrijd in Rotterdam werden er in totaal slechts drie eerste-klassewedstrijden gespeeld. In alle drie deze ontmoetingen waren Haarlemsche eerste klassers betrokken en over alle liniën werden de Spaarnestadmenschen geklopt. Dit heeft tot gevolg gehad, dat Haarlem weer een tikje vaster op de laatste plaats is komen te staan en dat ook voor goed old H.F.C. de toestand uiterst precair is geworden.

In de tweede klasse vielen hoogst merkwaardige resultaten te constateeren. In 2a had de zaak een betrekkelijk normaal verloop, met dien verstande dat Alcmaria haar eerste nederlaag leed, waardoor K.F.C. dat in een doelpunten-rijken wedstrijd van H.R.C. won, de leiding kon nemen. Wij zijn nu benieuwd hoe de Alcmarianen op de eerste nederlaag zullen reageren. Meestal worden de Alkmaarsche supporters na zoo'n gebeurtenis onthaald op nog een serie nederlagen. In dat geval zouden de illusies der Alcmarianen voor de zooveelste maal in rook opgaan.

Kampioenscandidaten heeft Amsterdam in deze afdeling niet. Spartaan verloor in Zaandam met den oneven goal. Belangrijk vooral voor V.V.A. was de ontmoeting tegen D.W.S. in den Polder. Nu de club van van Dijk wederom is geklopt, komen de V.V.A.-ers weer gevaarlijk dicht bij nummer laatst terecht.

De verrassingen, waarop wij doelden, voltrokken zich in 2 B.

De ontmoeting van D.E.C. in Utrecht tegen haar zwaarste concurrente eindigde in een 8-0 overwinning voor de Amsterdammers. Dit is wel een geduchte tegenvaller voor Hercules, terwijl de meest optimistische D.E.C.-man een dergelijken uitslag niet heeft durven droomen. D.E.C. staat nu tamelijk stevig en zal misschien nog concurrentie krijgen van... Zeeburgia. De whites zijn na het abnormaal ongelukkige begin nu weer aardig op komen zetten.

Verrassing nummer twee was de 7-0 overwinning van A.F.C. op het Amersfoortsche H.V.C. 't Was hard noodig voor de reds. Wij zouden echter zoo zeggen dat een voorhoede, welke 7 goals per wedstrijd maakt, goed kan zijn voor een gemiddelde van een stuk of drie, in welk geval de A.F.C.-ers niet zoo heel lang meer in de onderste regionen zullen vertoeven. Zoo'n klinkende overwinning is heel mooi, maar kan in deze afdeling niet worden gevolgd door eenige nederlagen. Dan zou het nog verkeerd gaan.

A.F.C.'s positie is nog niet schitterend en als wij zoo eens zien, wat de reds boven zich hebben, dan komen we tot de ontdekking, dat er heel hard gewerkt zal moeten worden.

Het nieuwe probeersel van de T.C. van den N.V.B. is alweer gepubliceerd. Dat men gevolg zou geven aan den vrij algemeen roep

om Bakhuijs en W. Tap kon vooraf worden nagegaan. Minder dan de aanval, welke tegen de Noren opereerde (zich lieten opereeren is misschien juist), kan het moeilijk. We moeten ons wel op het standpunt stellen, dat elke verandering hier een verbetering is. Het eigenaardige vinden wij, dat van Kol zoo ineens aanvoerder af is. Wij vermoeden, dat de Bruijn, die toch één van de beste was tegen Noorwegen, hiervan de dupe is geworden. Nu heeft men Vermetten, mede misschien om zijn goede captaincy gekozen en moest de H.D.V.S.-er hierdoor plaats maken.

De Onafhankelijkheidswedstrijd op Spangen. De achterhoede van 't Bondsselftal onderbreekt een Rotterdamschen aanval. Waar zijn de R'damsche voorspelers?

Van Heel, één van het trio dat vroeger kern was, heeft plaats moeten maken voor den jeugdigen Breitner. Nu in den laatsten wedstrijd is gebleken, dat de Rotterdammer zijn onmiskenbare capaciteiten niet op de juiste manier schijnt te willen aanwenden, kunnen wij ons die verandering volkomen indenken.

En nu maar weer op hoop van zegen. Misschien laten de Belgen, omdat ter gelegenheid van het N.V.B.-jubileum wordt gespeeld, ons wel winnen.

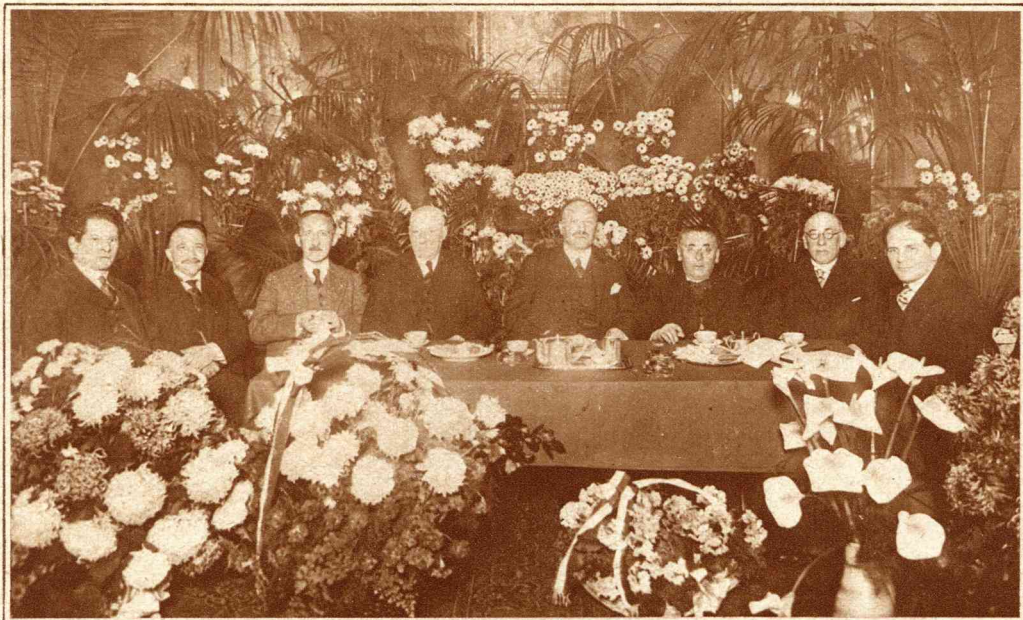

De 2e klasse wedstrijd D.W.S. - V.V.A. 3-2. De doelverdediger der thuisclub wordt gepasseerd.

De bekende hockeyspeler Ankerman vertrekt 22 Nov. naar Indië. Ter gelegenheid hiervan werd hij Zondag voor den wedstrijd H.D.M.-Hilversum door den voorz. van den N.H.B. gehuldigd.

GEMENGD NIEUWS

Ter gelegenheid van het 35-jarig bestaan werd het bestuur van den A. N. D. B. Maandagavond j.l. gehuldigd. Van l. n. r. de heeren Voet, S. de Miranda, B. van Praag, S. v. d. Velde, Henri Polak, B. Wins, J. Theboom en D. Kruijt.

MGR. HENRICUS VAN DE WETERING †. Geheel onverwacht bereikte ons het bericht van het plotseling overlijden van Nederlands aartsbisshop Mgr. Henricus van de Wetering in den hoogen leeftijd van 79 jaren. Voor alle Nederlandsche Katholieken, doch in 't bijzonder voor die van het Aartsbisdom zal het overlijden van dezen hooggeachten Priester-Aartsbisshop als een buitengewoon verlies gevoeld worden, daar hij niet minder dan 34 jaren den Aartsbisshoppelijken zetel heeft bezet en zich in dat tijdsverloop steeds een bekwaam kerkvorst heeft getoond.

WETHOUDER VON FREITAG DRABBE. De teraardebestelling vond Maandag onder groote deelneming plaats, waarbij het geheele College van B. en W. en verschillende vertegenwoordigers van den Gemeenteraad aanwezig waren. Bij de geopende groeve ziet men v. l. n. r. op de foto: Burgemeester de Vlugt, Wethouder Polak, de Miranda en Abrahams en verdere belangstellenden.

J. H. A. L. von Freitag Drabbe, de Katholieke Amsterdamsche Wethouder, kwam vorige week vrij onverwacht te overlijden, hoewel hij al sinds eenige maanden lijdende was. De overleden wethouder was niet alleen bij zijn partijgenooten maar ook bij den geheelen gemeenteraad een gezeene persoonlijkheid en heeft zich in die kwaliteit als bestuurder van de gemeente ook buiten den Gemeenteraad vele vrienden verworven. Hierboven plaatsen we een foto van den overledene.

In Krasnapolsky te Amsterdam werd 17 Nov. het 10-jarig bestaan gevierd van de Mandoline-Vereeniging „l'Estudiantina". Een foto van het bestuur en de leden, tijdens de feestviering genomen.

MET RADIOMODULATEUR

Ducretet

ALLE
EUROP. STATIONS
BENEVENS:

NEW YORK
GOLFLENGTE 23,3

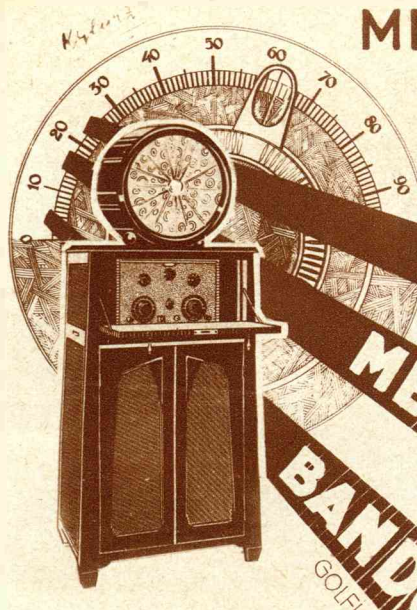
MELBOURNE
GOLFLENGTE 15,2

BANDOENG
GOLFLENGTE 13,9

DAK-ANTENNE
OVERBODIG

ALGEHEELE WISSEL-
STROOMVOEDING

GRAMOPHOON-
AANSLUITING

VRAAGT BY ONZE
PRYSCOURANT NO 10
EN ADRESSEN VAN
PLAATSELYKE
AGENTEN

DUCRETET

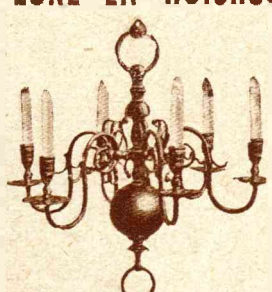
IMP. N.V. PH. J. SCHUT KEIZERSGRACHT 684
AMSTERDAM TEL. 36582-43377.

LUXE EN HUISHOUDELIJK KOPERWERK
vindt U bij

REEDERS

N. Z. Kolk 17 - Amsterdam
Tel. 45373

Sinds 1765 Specialiteit in
KOPER- EN TINWERK
Electr. Kaarsenkronen, enz.
Reparatie-Inrichting

HET RUKSTE KIND
IS
ARM ZONDER
MUZIKALE
OPVOEDING!

Geef Uw kinderen een goede piano, om hun muzikale opvoeding te voltooien. Zij zullen U er altijd dankbaar voor blijven.

Wij leveren een goed instrument tegen een billijken prijs.

Vraagt ons condities en catalogus No. 56

GOLDSCHMEDING

AMSTERDAM Raadhuisstr. 48-50 Utrechtstr. 113	GOES Lange Kerkstr. 41
HAARLEM Ged. Oudegr. 103	HILVERSUM Vaartweg 13
ROTTERDAM Oldenbarneveltstraat 112 en 129	

KLIERZIEKTE
is een vorm van tuberculose. Verwaarloost deze kwaal dus niet. Leest wat Dr. J. H. VAN GRAFHORST, arts, schrijft in zijn brochure: „Wenken en raadgevingen bij de behandeling van tuberculose en scrofulose”, over de gunstige resultaten, verkregen met granuline. Deze brochure, die o.a. talrijke attesten bevat van geneesheeren en gewezen patiënten, wordt U, op aanvraag, in gesloten enveloppe, gratis toegezonden door de Pharm. Ond. Dr. J. H. VAN GRAFHORST, Scheveningen, Alkmaarschestr. A 9

WONDEREN VAN GENEZING
verkrijgt men met het Galvanisch Stroom-apparaat voor lijders aan asthma, zenuwen-rheumatiek, slechten bloedsomloop, enz.
Aan huis te ontbieden.
K. SIKKES - ZAANDIJK

Levensverzekering-Mij. „HAARLEM”
Haarlem - Wilsonsplein 11 - Opgericht 1873

Sluit alle soorten Levens-, Pensioen- en Volksverzekeringen

„DE HUMORIST” VOOR 1930 KALENDER

45
CENT

TE BESTELLEN
BIJ UWEN AGENT
OF BEZORGER

IN KOPERDIEPDruk
SCHILD IN VIERKLEURENDRUK

DEZE KALENDER BEVAT:
Opgeven van zons- en maans- op- en ondergang - Talrijke fraaie illustraties in koperdiepdruk
Vele spreuken en anecdoten

PRIJS 45 CENT — FRANCO PER POST 60 CENT

Tandaanslag

hetwelk mooie tanden
doet verkleuren.

"KAN ik er niets aan doen?"
schreef een jonge vrouw.
„Mijn tanden zijn geel en be-
slagen hoewel ik ze urenlang
poets, echter zonder eenig
resultaat."

Thans, drie maanden later,
schrijft zij: „Mijn tanden zijn
nu even blinkend wit als die
ik altijd benijd heb."

Thans heeft de wetenschap
ontdekt, dat in 9 van de 10
gevallen de oorzaak van ver-
kleurde tanden is te wijten aan
den tandaanslag die hen bedekt.

Deze is de grootste vijand
der tanden.

Gij kunt den tandaanslag met
Uw tong voelen. het is een
kleverig laagje. Door gewoon
borstelen kunt ge dit niet ver-
wijderen. Gij moet de weten-
schappelijke methode, die eerst
den aanslag oplost, bezigen. Dan
zal gewoon borstelen hem ver-
wijderen.

Stelt het beproeven van deze
nieuwe methode niet uit. Koopt
HEDEN een tube.

Pepsodent HANDELSMERK
GEDEP.
De Tandpasta die den aanslag verwijderd.

3058

INTEEKENBILJET

Ondergeteekende verklaart zich hiermede te abonneeren
op „De Stad Amsterdam" à f 1.62⁵ per drie maanden ¹⁾
f 0.12⁵ per week

¹⁾ Doorhalen wat niet verlangd wordt.

Naam

Adres

Bovenstaand inteekenbiljet s.v.p. na invulling afgeven aan ons Bureau.
N. Z. Voorburgwal 262, of per post toezenden in open enveloppe
met postzegel van 2 cent gefrankeerd.

De Administratie van „DE STAD AMSTERDAM"
N. Z. VOORBURG WAL 262

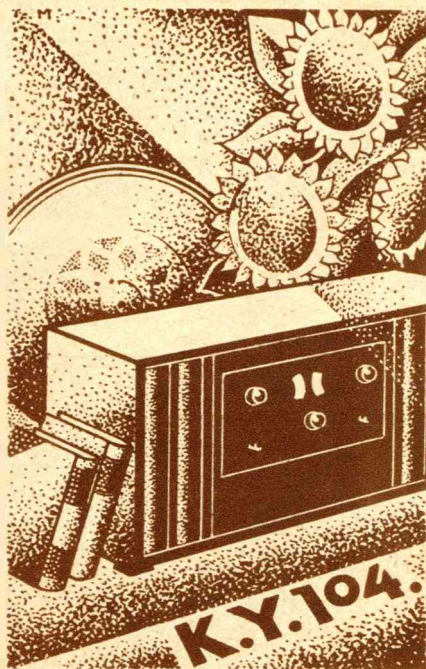
GENEZING

In een dag van alle pijn
verlost.

Naast het artikel **Noblino-
Siroop** voor klieren, waar-
mee we een overweldigend
succes hebben, brengen we
thans in den handel

NOBLINO-OLIE

een middel, dat verrassende
resultaten geeft bij pijnlijk
urineeren en bij galsteenen.
Vraagt inlichtingen of bro-
chure aan de Fabriek
„Noblino", Scheldestr. 165,
Den Haag. — Verkrijgbaar
bij alle goede drogistsaken.

K.Y. 104, de nieuwe 4-lamps wissel-
stroom-ontvanger van Erres Radio. K.Y.
104 is een bijzonder toestel, bijzonder
om z'n ingenieuze technische samen-
stelling, bijzonder ook, omdat een voor-
aanstaand Nederlandsch kunstenaar,
Otto van Tussenbroek, den schoonen
uiterlijken vorm schiepte. En dan het
krachtige, glasheldere geluid en de
eenvoudige bediening! Bovendien be-
zit K.Y. 104 een aansluiting voor het
electrisch weergeven van Uw gram-
foonplaten. Kortom, het toestel, dat U
zich gewenscht hebt. K.Y. 104 kost
f 300.—; elke Erres-agent kan uit
voorraad leveren.

ERRES
RADIO

N.V. HANDELMIJ. R. S. STOKVIS & ZONEN
Rotterdam - Amsterdam - Groningen.

ALLE ERRES TOESTELLEN

worden door ons desgewenscht op gemakkelijke
betalingsvoorwaarden geleverd

PATHÉ-RADIO

Reguliersbreestraat 43, Amsterdam - Tel. 46821
Catalogi op aanvraag

Alle ERRES TOESTELLEN worden
gedemonstreerd en geleverd door

**STOK'S RADIO-
AFDEELING**

Wagenaarstraat 55-59
Jan van Galenstraat 174-176

J. M. Coenenstraat 1
Papaverweg 7-7a

DE BETALING KAN GEREGLD WORDEN

PUNT 1:

Voor elke reclame-opzet is Punt 1:

de voorwaarde te scheppen voor
een zoo groot mogelijk afzetgebied.

„DE STAD AMSTERDAM" met zijn ruim 100.000 abonne's kan U hierbij helpen

Oorsuizen

en doofheid, ook ouderdoms-
doofheid, oorverkalking,
lopende ooren, brommen,
suizen, fluiten, geraas in het
hoofd, enz. DE genezing.
Vraagt kostel. brochure nr. 6.

S. WIJNBERG

Oosterpark 45, Amsterdam

**Adverteeren
doet verkoopen**

DE STAD AMSTERDAM
HOOFDREDACTEUR ARTHUR TERVOOREN

Redactie en Administratie: N.Z. Voorburgwal 262, Tel. 33170. Abonnementsprijs: per week 12½ cent, per
kwartaal f 1.62⁵; per post f 1.75; Voor Nederlandsch-Indië f 7.— per jaar bij vooruitbetaling. Voor het
overige buitenland: porto extra. Losse nummers 15 cent. Voor advertenties wenden men zich tot de Adm.
van dit blad. Al onze abonne's zijn gratis verzekerd tegen ongelukken. Uitkeeringen f 30.— tot f 2000.

OPLAGE BOVEN 100.000 EX.
Aangesloten bij het Bureau voor
Oplagecontrole — Amsterdam

**BEGINT ER ZOO
VROEG MOGELIJK
MEDE !**

BROCADES EMULSIE

bevordert den
groei en ontwik-
keling van het
jonge lichaam

**LEVERTRAAN
EMULSIE**

„THE MARMET"

De „Lichtste Wagen" der ...

Alleen verkrijgbaar bij
P. F. L. DE RIDDER
alleen Hartenstr., Amsterdam

OPRUIMING :
Kinderwagens vanaf f 22.50
Vouww. m. kap „ - 15.—

BLOM
BEDDENMAGAZIJN
FERD. BOLSTR. 14-18
ADAM. TEL. 29520
Speciale aanbieding
**Wollen
Dekens**
Reclame... f 3.85
Wollen... f 3.85
Dekens... f 3.85
2 pers. Leidsche Dekens
4.95 - 6.95 - 7.95 - 8.75
Extra grote maten
10.75 - 13.75 - 16.75
Leidsche
Marmer deken f 6.90
(alle kleuren)
Prima fantasie
dekens (diverse f 7.90
dessins en kleuren)
Grote maten 13.75 - 17.75 - 19.75
Lits-Jumeaux deken 15.75 - 19.75
Gestikte
Dekens f 3.85
vanaf
Satinet
Dekens f 5.25
Grote maat (alle kleuren) 9.75 - 17.90
Malton
Dekens 29 cent
Grote maat 7.15 - 8.95 - 10.95
Iedere Wollen Deken wordt
door ons gegarandeerd!